**Pr. dr. LEON DURĂ**

# *PĂMÂNT ŞI CENUŞĂ*

*Consilieri editoriali:*
**dr. Melania Dură**
**Alexandru Dură**

*Coperta şi tehnoredactare computerizată:*
**Valentin Piţigoi**

*Coperta:* **Facerea 18, 27**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României**
**DURĂ, LEON**
**Pământ şi cenuşă** / Leon Dură – Râmnicu Vâlcea: Logos, 2008

ISBN 978-973-86946-8-1

821.135.1-97

© Editura LOGOS Râmnicu Vâlcea

**Pr. dr. LEON DURĂ**

# PĂMÂNT ŞI CENUŞĂ

*Carte tipărită cu binecuvântarea*
*Prea Sfinţitului Părinte*
**Dr. CALINIC**
*Episcop al Argeşului şi Muscelului*

Editura LOGOS
Râmnicu-Vâlcea, 2008

FEDERAŢIA COMUNITĂŢILOR
EVREIEŞTI DIN ROMÂNIA

# Stimate Domnule pr. Leon Dură,

Vă mulţumesc pentru amabilitatea dumneavoastră de a-mi dărui „Împărăţia Cerurilor" a cărei lectură mi-a produs o impresie deosebită.

*Cu multă consideraţie,*
**Ing. Albert Kupferberg**

iulie 2006

# PROLOG

La şcoala tainelor credinţei am întâlnit pe Moise. L-am văzut apărând în triumful adevărului. Mantia-i albă de profet răsturna puterea faraonului. Încercam să-i imit naşterea glorioasă, propria noastră credinţă… Fiinţa-mi slabă se dirija spre pasiunile carnale… Întreaga umanitate cădea odată cu mine. Numai apele Nilului aduceau mulţumire Cerului; Dumnezeu trimitea pe valurile acestei lumi Bunul Vlăstar al evreilor îngenuncheaţi. Într-un cufăr, asemenea Chivotului Legii, purtat de îmbrânceala valurilor, Micuţul Profet – în scutece de împărat ceresc – ştergea lacrimile libertăţii poporului ales; dărâma orgoliul idolatru din inima faraonului.

„Femeia aceea a luat în pântece şi a născut un băiat şi, văzând că e frumos, l-a ascuns vreme de trei luni.

Dar, fiindcă nu putea să-l mai dosească, a luat mama lui un coş de papură şi l-a uns cu carton şi cu smoală şi punând copilul în el l-a aşezat în păpuriş, la marginea râului. Iar sora copilului pândea de departe ca să vadă ce are să i se întâmple.

Atunci s-a pogorât fata lui Faraon la râu să se scalde… Şi văzând coşul în păpuriş, ea a trimis pe una din roabele sale să-l aducă.”[1]

Triumful revelaţiei suprima nedreptatea, apropia Profetul de suprema Dreptate; conducea poporul biblic spre fântânile care izvorau din piatră. Pacea ilumina ochii păstorului aflat în pribegie…

[1] Ieşirea 2, 2-5.

În tufiş de spini se aprindea flacăra Domnului, sufletul proorocului devenea cunoaştere, lumina divină cobora la Moise. Vedea razele Cerului mistuind; lumina divină lumina un om apăsat de dreptate. Purtarea virtuţii pe umerii grei ai Profetului era lumină mistuitoare. Sub razele luminii adevărate, Moise păşea cu picioarele dezvelite, primea înveşmântarea poruncii divine: „Ceea ce Este" ducea pe Profet în veşnicie. Lumina teofaniei prefăcea toiagul în şarpe. Nu era şarpele care a ispitit pe Eva. Misterul Divinităţii în faţa faraonului; lumina mistuitoare era plata profetului.

„Şi depărtându-se odată cu turma în pustie, a ajuns până la muntele lui Dumnezeu, la Horeb;

Iar acolo i S-a arătat îngerul Domnului într-o pară de foc, ce ieşea dintr-un rug; şi a văzut rugul că ardea, dar nu se mistuia. (…)".

„Atunci Dumnezeu a răspuns lui Moise: Eu sunt Cel ce sunt. Apoi i-a zis: aşa să spui fiilor lui Israel: Cel ce este m-a trimis la voi"[1].

Calea suitoare, anevoioasă, a virtuţii întărea toiagul credinţei lui Moise.

Fermecaţi de statuia cioplită de dalta păgână, egiptenii, prin gura faraonului, întrebau: „Cine este el ca să ascult de vocea lui? Nu-l cunosc pe Domnul."[2]

Moise – întărit în strălucirea luminii – ţinea cu putere toiagul promis; plătea preţul rătăcirii carnale cu lumina Domnului Dumnezeu printre oameni. Moise întâmpina poporul ales.

[1] Ieşirea 3, 1-2, 14.
[2] Ieşirea 5, 2.

Iluminarea de pe Muntele Sinai înălţa iubirea la rangul de poruncă; Dumnezeu aducea lumii întregi bucurii înălţătoare.

„Domnul Dumnezeu părinţilor noştri, Dumnezeu lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov m-a trimis la voi. Acesta este numele Meu pe veci; aceasta este pomenirea Mea din neam în neam!”[1].

Evreii au primit pe Domnul Savaot. După care, au devenit (ei înşişi) – pentru lume – model şi întrebare.

[1] Ieşirea 3, 15.

# I.
# PĂMÂNT ŞI CENUŞĂ

***«Şi răspunzând Avraam, a zis: „Iată, cutez să vorbesc Stăpânului meu, eu, care sunt pulbere şi cenuşă!»***[1]

Rugăciunea antrenează după sine credinţa. Sunt momente potrivite pentru fiecare dintre noi. Amurgul vieţii, pentru omul înţelept, declanşează priceperea în a contabiliza ceea ce a făcut convingător pentru el şi pentru cei din jurul său. Ne reamintim cu tristeţe cum (nu) am obţinut nota maximă la un examen de liceu. Frica care ne-a paralizat trupeşte în faţa unei situaţii nefavorabilă nouă. De fiecare dată am încercat să ne culpabilizăm pe segmente: sufletul a fost de vină!... După care reacţionam brusc şi ziceam: Nu! Trupul a început să tremure!... Dihotomia trup-suflet este specifică învăţăturii creştine. Revendicându-şi revelaţia Primului Testament prin Iisus, creştinismul – în dihotomia trup-suflet – se sprijină pe textul din Cartea Facerii: «Şi a zis Dumnezeu: „Să facem om după chipul şi după asemănarea Noastră" (…)»[2].

«Atunci, luând Domnul Dumnezeu ţărână din pământ, a făcut pe om şi a suflat în faţa lui suflare de viaţă şi s-a făcut omul fiinţă vie»[3].

Oglinda chipului lui Elohim din interiorul creaturii – a omului – este sufletul. Partea tainică din fiinţa umană.

[1] Facerea 18, 27.
[2] Facerea 1, 26.
[3] Facerea 2, 7.

Citim în Cartea Ieşirea: «Şi Moise a zis: „Arată-mi slava Ta!”

Zis-a Domnul către Moise: „Eu voi trece pe dinaintea ta toată slava Mea, voi rosti numele lui Iahve înainte ta (…).

Faţa Mea însă nu o vei putea s-o vezi, că nu poate vedea omul faţa Mea şi să trăiască”»[1].

«Duh este Dumnezeu…»[2]; ne spune Domnul Iisus Hristos!...

„Suflarea de viaţă” este duh ceresc care a făcut ţărâna să aibă viaţă. Această substanţă spirituală, sufletul, prin cele trei facultăţi ale sale: raţiunea, sentimentul şi voinţa –, poate să pericliteze echilibrul dihotomic. O judecată de valoare făcută de creştinul mileniului trei pe seama unui tablou de Rembrant pune în mişcare facultăţile sufleteşti. Raţiunea poate să împingă sufletul, să acţioneze hotărâtor asupra trupului. În tot acest timp, nici trupul creştinului nu rămâne indiferent în faţa situaţiei prezentată de noi. Simţul olfactiv poate să redea impresia falsă că respectivul (creştin) se află în plin secol XVI. Mirosul păstrat de vopseaua de pe pânza menţionată aduce informaţii preţioase sistemului nervos central. Mai mult, cei doi ochi ai creştinului nostru pot aduce imagini plăcute trupului, dar respingătoare pentru suflet. Şi invers!...

Acest: du-te! vino!, caracterizează fiinţa umană. Numai omul care se lasă călăuzit de un ideal major poate să menţină (sau să restabilească) echilibrul dintre suflet şi trup. Componenta psihică, ca produs al întregului sistem nervos (periferic şi central), poate fi hotărâtoare (în cele

[1] Ieşirea 33, 18-20.
[2] Ioan 4, 24.

mai multe cazuri!) pentru menţinerea unei armonii în fiinţa noastră: între trup şi suflet.

Omul mileniului trei – mai mult ca oricând – este marcat de dezacordul (permanent) dintre cele două părţi constitutive ale creaturii. Cauzele sunt multiple!... În încercarea de aş trata componenta psihică, individul nostru confundă sufletul (parte constitutivă a fiinţei umane) cu psihicul, ca produs al sistemului nervos; ca produs al trupului. Şi ajunge să spună asemenea apostolului Pavel: «Căci nu fac binele pe care îl voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvârşesc»[1].

Ce este de făcut?! Ne spune (tot) Pavel: «Duhul însuşi mărturiseşte împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu»[2].

Dacă duhul nostru (sufletul) mărturiseşte că nu suntem (nişte) orfani abandonaţi în mijlocul creaţiei, atunci trebuie să ne căutăm Tatăl Ceresc, pe Elohim. Chiar şi la început de mileniu trei…

Cum putem întreprinde această căutare spirituală? Este dată oricui această posibilitate?!

Toţi oamenii (indiferent de religiei, rasă, sex etc.) sunt creaţi după chipul şi asemănarea Creatorului. Au aceiaşi protopărinţi: Adam şi Eva. (Cf. Facerea cap. 1, 2, 3). Nu toţi putem fi precum patriarhul Avraam, care, după cum spune Scriptura: «Avraam a crezut lui Dumnezeu şi i s-a socotit lui ca dreptate»[3].

Omul mileniului trei, pentru aş păstra armonia finţială (suflet-trup), trebuie să caute cu duhul său pe Creato-

[1] Romani 7, 19.
[2] Romani 8, 16.
[3] Romani 4, 3.

rul-Elohim. Rugăciunea fiind modalitatea prin care omul se poate ridica – trupeşte şi sufleteşte – deasupra cotidianului; privind spre Cer. Astfel îşi armonizează componentele fiinţei sale; printr-o credinţă lucrătoare în iubire. «Iar credinţa este încredinţarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute»[1]. Şi continuă apostolul neamurilor: «Prin ea, cei din vechime au dat buna lor măsură»[2].

Ajuns la starea de sinergism – împreună lucrare –, de comuniune, creştinul trece nevătămat (trupeşte şi sufleteşte) peste obstacolele „propuse" de societatea mileniului trei.

De aceea trebuie să «Slăviţi, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru şi în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu»[3].

Rugăciunea antrenează după sine credinţa, fapta şi iubirea semenului în care se oglindeşte Chipul lui Elohim.

Omul mileniului trei a fost şi el chemat la mântuire.

Rămâne de văzut dacă va avea armonia finţială (trup-suflet) necesară înălţării privirii lui spre Cer.

[1] Evrei 11, 1.
[2] Evrei 11, 2.
[3] I Corinteni 6, 20.

# II.
# CREDINŢA LUI ABRAHAM

***«Istoria misticii iudaice – scrie Dan Cohn Sherbok[*] (în „Mistica iudaică, Edit. Hasefer, Bucureşti, 2000") – îşi are originea în întâlnirea lui Dumnezeu cu vechii israeliţi. În cartea Genezei, Dumnezeu i-a spus lui Abraham să plece din Ur spre Canaan. Credinţa lui Abraham este apoi pusă la încercare; Dumnezeu îi porunceşte să-şi jertfească fiul, pe Isaac; dar când un mesager divin îi cere lui Abraham să se oprească, viaţa lui Isaac este cruţată (…)»***

Chemarea lui Avraam[1] – pentru fiii care se trăgeau din Canaan şi Iafet – avea să-şi găsească împlinirea în protoevanghelia Domnului: «Duşmănie voi pune între tine şi între femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei, aceasta îţi va zdrobi capul iar tu îi vei înţepa călcâiul» (Facerea 3, 15).

După ce «fosta cuvântul Domnului către Avram…» (Facerea 15, 1); «…Domnul S-a arătat iarăşi lui Avraam la stejarul Mamvri, într-o zi pe la amiază, când şedea el în uşa cortului său (Facerea 18, 1) „…Domnul S-a arătat iarăşi lui Avraam…"»

„…S-a arătat…"

Cum de a putut localiza patriarhul Avraam[2], în cei trei Oameni care stăteau înaintea lui, pe Domnul Dumne-

[*] Vezi Pr. dr. Leon Dură, *Pomul Vieţii*, Edit. Logos, 2005.

[1] Apud Alfred Hârlăoanu, *O istorie a Mozaismului şi a Israelului Antic*, Edit. Nemira, 2001.

[2] Ibidem.

zeu? Oare nu cunoştea Avraam glasul Celui care îi chemase la o viaţă nouă, la un dialog perpetuu, etern, potrivit cu credinţa celui plecat din Unul Caldeii: «După aceea a zis Domnul către Avram: ieşi din pământul tău, din neamul tău şi din casa tatălui tău şi vino în pământul pe care ţi-l voi arăta Eu.

Şi Eu voi ridica din tine un popor mare, te voi binecuvânta, voi mări numele tău şi vei fi izvor de binecuvântare.

Binecuvânta-voi pe cei ce te vor binecuvânta, iar pe cei ce te vor blestema îi voi blestema; şi se vor binecuvânta întru tine toate neamurile pământului» (Facerea 12, 1-3). Avram a ascultat, după care (în timp) a început să dialogheze cu Domnul. Când avea nouăzeci şi nouă de ani, «Iar când era Avram de nouăzeci şi nouă de ani, i S-a arătat Domnul şi i-a zis: Eu sunt Dumnezeul cel Atotputernic; fă ce-i plăcut înaintea Mea şi fii fără prihană (…)» (Facerea 17, 1).

„…S-a arătat Domnul..."

«Încetând apoi Dumnezeu de a mai vorbi cu Avraam, S-a înălţat de la el» (Facerea 17, 22).

„… S-a înălţat de la el…" Nu avem de-a face cu o „imagine virtuală" a Domnului Dumnezeu, dar nici cu o întrupare a Fiului. Nu sosise (încă) „plinirea vremii" (Gal. 4, 4), iar Duhul lui Dumnezeu (Facerea 1, 2) nu se mai purta pe deasupra apelor.

«Este oare ceva cu neputinţă la Dumnezeu?» (Facerea 18, 14) sau: «Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni lucrul e cu neputinţă, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sunt cu putinţă» (Mc. 10, 27). Chiar şi pacea din sufletul omului mileniului trei!

Domnul Dumnezeu vorbeşte din nou cu Avraam[1], dar de această dată El îşi dezvăluie voinţa printr-un mesager divin.

«…Dumnezeu a încercat pe Avraam şi I-a zis: „Avraam, Avraam!" iar el a răspuns: „Iartă-mă!".

Şi Dumnezeu i-a zis: „Ia pe fiul tău, pe Isaac, pe singurul tău fiu, pe care-l iubeşti, şi du-te în pământul Moria şi adu-l acolo ardere de tot pe un munte, pe care ţi-l voi arăta Eu!"» (Facere 22, 1-2).

Un om vorbeşte cu Dumnezeu! Ce vreţi mai multă cinste ca aceasta!... Dialogul este direct, cu autoritate de Creator, dar şi cu ascultare din partea interlocutorului, din partea patriarhului Avraam.

Acel: „…i-a zis…" ne face să vedem (cu ochii credinţei) pe Avraam în faţa Domnului Dumnezeu; faţă către faţă. Nu este patriarhul care răspunde: „Iată-mă!". În cazul în care Avraam auzea numai vocea lui Dumnezeu ( cu siguranţă), autorul biblic (Moise) ar fi pus în gura patriarhului cuvintele (fireşti în astfel de situaţie): „te ascult, Doamne!", s-au „Porunceşte Doamne!" (A se vedea textul ebraic).

«Iar dacă au ajuns la locul, de care-I grăise Dumnezeu a ridicat Avraam, acolo jertfelnic, a aşezat lemnele pe el şi, legând pe Isaac, fiul său, l-a pus pe jertfelnic, deasupra lemnelor.

Apoi şi-a întins Avraam mâna şi a luat cuţitul, ca să junghie pe fiul său.

Atunci îngerul Domnului a strigat către el din cer şi a zis: „Avraam, Avraam!" Răspuns-a acesta: Iată-mă! Iar

[1] Apud Fernand Comte, *Marile figuri ale Bibliei*, trad. Mihaela Voicu, Edit. Humanitas, f.a.

îngerul a zis: „Să nu-ţi ridici mâna asupra copilului, nici să-i faci vreun rău, căci acum cunosc că te temi de Dumnezeu şi pentru Mine n-ai cruţat nici pe singurul fiu al tău”» (Facerea 22, 9-12).

În versetele citate observăm că imaginea Domnului Dumnezeu este întărită de expresia: „…au ajuns la locul de care-i grăise Dumnezeu…” (v. 9).

Dumnezeu îi grăise lui Avraam…, dar şi „îngerul Domnului a strigat către el din cer…”. A strigat din cer!... Şi ce s-a întâmplat? Patriarhul Avraam îi răspundea: „Iată-mă!” (v. 11).

Ce putem spune noi, oameni ai mileniului trei, despre imaginea Domnului –, când Isaac a fost adus spre jertfă?

Se pare că întreaga noastră remarcă cu privire la dialogul „faţă către faţă” – dintre Dumnezeu şi patriarhul Avraam, cade. De ce? Pentru că răspunsul lui Avraam, la strigarea îngerului din cer, este la fel cu cel dat la strigarea lui Dumnezeu: „Iată-mă?”.

La versetul 1 avem de-a face cu omniprezenţa Creatorului, fără a se identifica cu creaţia Sa[1]. În cel de-al doilea caz, Dumnezeu îşi dezvăluie voinţa sa printr-un mesager divin. De ce? Îngerul trebuia să se facă prezent lui Avraam printr-o voce poruncitoare: „Îngerul Domnului a strigat către El…” (v. 11); în timp ce în v. 1, „Dumnezeu a încercat pe Avraam şi i-a zis…”

Dumnezeu nu vroia să-i impună lui Avraam să aducă ca jertfă pe unicul său fiu, pe Isaac. Sfânta Scriptură spune că l-a încercat pe el, vorbindu-i deci „faţă către faţă”

[1] Apud Sfântul Ioan Damaschin, *Dogmatica*, Edit. Scripta, Bucureşti, 1993.

şi nu din cer!... Asistăm deci la o imagine a Creatorului – Persoană, dar nu întrupat[1], cum s-a mai spus în această modestă exegeză a textului sacru.

*

* *

Imaginea Dumnezeului patriarhilor apare şi în vise. Dumnezeu se făcea cunoscut patriarhului Iacov printr-o viziune, în plin somn, după asfinţitul soarelui. Iată ce ne spune Sfânta Scriptură: «Ajungând însă la un loc, a rămas să doarmă acolo, căci asfinţise soarele. Şi luând una din pietrele locului aceluia şi punându-şi-o căpătâi, s-a culcat în locul acela.

Şi a visat că era o scară, sprijinită pe pământ, iar cu vârful atingea cerul; iar îngerii lui Dumnezeu se suiau şi se pogorau pe ea.

Apoi S-a arătat Domnul în capul scării şi i-a zis. „Eu sunt Domnul, Dumnezeul lui Avraam, tatăl tău, şi Dumnezeul lui Isaac. Nu te teme! Pământul pe care dormi ţi-l voi da ţie şi urmaşilor tăi.

Urmaşii tăi vor fi mulţi ca pulberea pământului şi tu te vei întinde la apus şi la răsărit, la miazănoapte şi la miazăzi, şi se vor binecuvânta întru tine şi întru urmaşii tăi toate neamurile pământului"» (Facerea 28, 11-14).

«Această imagine a unei scări urcând spre cer – spune Dan Cohn Sherbok în „Mistica iudaică" (Edit. Hasefer, Bucureşti, 2000) – a devenit, în gândirea iudaică de mai târziu, un simbol pentru ascensiunea cerească a sufletului, spre tărâmul divin» (pag. 56-57). Acest simbol s-a

[1] Apud Pr. Prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Chipul Nemuritor al lui Dumnezeu*, Edit. Mitropoliei Olteniei, Craiova.

prelungit, amplificându-se în jurul persoanei Domnului Iisus Hristos –, în creştinism[1].

A vedea pe Dumnezeu în vis nu a fost dat oricui.

Să nu uităm faptul că patriarhul Iacob era un ales al Domnului, iar visul lui avea să devină realitate. Să credem în puterea viselor? Suntem noi aleşi ai Celui Preaputernic? Când eşti alesul Lui, dialogul cu divinitatea se întreţine în diferite moduri, chiar şi prin intermediul visului[2]. În vis, imaginea Creatorului apare ca o făgăduinţă: «De va fi Domnul Dumnezeu cu mine şi mă va povăţui în calea aceasta, în care merg eu astăzi, de-mi va da pâine să mănânc şi haine să mă îmbrac;

Şi de mă voi întoarce sănătos la casa tatălui meu, atunci Domnul va fi Dumnezeu meu.

Iar piatra aceasta, pe care am pus-o stâlp, va fi pentru mine casa lui Dumnezeu şi din toate câte-mi vei da Tu mie, a zecea parte o voi da ţie» (Facerea 28, 20-22).

Neîncrezător (la început), Iacov avea să-şi întărească credinţa în casa lui Laban, alături de soţiile sale: Lia şi Rahila. Naşterea lui Iosif din pântecele Rahilei întărea pentru vecie visul patriarhului, iar cele douăsprezece seminţii ale lui Israel aveau să aducă mântuire neamurilor.

Nu numai în vis a văzut patriarhul Iacov pe Dumnezeu „în faţă". Iată ce ne relatează Sfânta Scriptură: «Rămânând Iacov singur s-a luptat cineva cu dânsul până la revărsatul zorilor.

[1] Ibidem.

[2] Apud Flavius Josephus, *Antichităţi iudaice (1)*, Edit. Hasefer, Bucureşti, 2002.

Văzând însă că nu-l poate răpune Acela, S-a atins de încheietura coapsei lui şi i-a vătămat lui Iacov încheietura coapsei, pe când se lupta cu el.

Şi i-a zis: Lasă-Mă să plec, că s-au ivit zorile! Iacov i-a răspuns: Nu Te las până nu mă vei binecuvânta.

Şi l-a întrebat Acela: care îţi este numele? Şi el a zis: Iacov!

Zisu-i-a Acela: De acum nu-ţi va mai fi numele Iacov, ci Israel te vei numi, că te-ai luptat cu Dumnezeu şi cu oamenii şi ai ieşit biruitor! Şi a întrebat Iacov, zicând: Spune-mi şi Tu numele Tău! Iar acela a zis: Pentru ce întrebi de numele Tău! El e minunat. Şi l-a binecuvântat acolo.

Şi a pus Iacov locului aceluia numele Peniel, adică faţa lui Dumnezeu, căci şi-a zis: Am văzut pe Dumnezeu în faţă şi mântuit a fost sufletul meu!»

«În Biblie – spune acelaşi Dan Cohn Sherbok – întâlnirea lui Dumnezeu cu supuşii săi ia forma mai concretă, aşa cum este cazul confruntării lui Iacov cu îngerul la gura râului Iaboc, unde Dumnezeu i-a dat numele cel nou, Israel. Aici, Iacob e descris luptându-se cu un om, deşi, ulterior această persoană este considerată Dumnezeu însuşi. Din acest motiv, Iacov a numit locul „Peniel", întrucât aici l-a văzut pe Dumnezeu faţă în faţă».

Determinarea cu care a luptat Iacov era forţa dată de credinţa tare în Dumnezeul cel adevărat: Dumnezeu lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac, căci erau prezente în inima lui cuvintele: „Dumnezeul lui Avraam şi frica lui Isaac" (Facerea 31, 42).

Nu putea să vadă pe Dumnezeu „faţă în faţă" şi să rămână acelaşi om de dinainte de miracol. Transformarea

avea să devină vizibilă şi celor din jur, când, la răsăritul soarelui, Iacov „şchiopăta din pricina şoldului” (v. 31). Apelativul de Israel, dat de Domnul lui Iacov, avea să confirme peste veacuri determinarea, tăria credinţei şi bunăvoinţa găsite de patriarh, şi prin el, de fiii lui Israel, în faţa Creatorului. Aşa a apărut imaginea lui Dumnezeu în faţa lui Iacov şi aşa se va păstra peste veacuri.

*

* *

În „controversata” epistolă către Evrei, Sfântul Apostol Pavel vede în Melchisedec, regele Salemului, pe cel care preînchipuie (în chip văzut) rânduiala preoţiei. Hristos Însuşi, Preot după rânduiala lui Melchisedec:

«Tu eşti Preot în veac după rânduiala lui Melchisedec» (Evr. 5, 6).

«Căci acest Melchisedec[1], rege al Salemului, preot al lui Dumnezeu cel Preaînalt, care a întâmpinat pe Avraam, pe când se întorcea de la nimicirea regilor şi l-a binecuvântat,

Căci Avram i-a dat şi zeciuială din toate, se tâlcuieşte mai întâi: rege al dreptăţii, apoi şi rege al Salemului, adică rege al păcii (…)» (Evr. 7, 1-2).

Dacă, în acelaşi timp, deschidem Sfânta Scriptură la cartea Facerea, cap. 14, v. 17-20, înţelegem că Avram, în calitate de conducător de oaste, este întâmpinat de „preotul Dumnezeului celui Preaînalt”, cu pâine şi vin; citez: «Şi când se întorcea Avraam, după înfrângerea lui Kedarlao-

[1] Apud Sf. Ioan Chrisostom, *Comentariile sau Explicarea Epistolei către Evrei, trad. Theodosie Athanasiu*, Edit. Tipografia Cărţilor Bisericeşti, Bucureşti, 1923.

mer şi-a regilor uniţi cu acela, i-a ieşit înainte regele Sodomei în valea Save, care astăzi se cheamă valea Regilor» (v. 17). Prin închinăciunea adusă de regele Sodomei în valea Save, asistăm la o recunoaştere a supremaţiei Dumnezeului oştirii lui Avram, şi implicit a lui Avram.

«Iar Melchisedec, regele Salemului, I-a adus pâine şi vin. Melchisedec acesta era preotul Dumnezeului celui Preaînalt.

Şi a binecuvântat Melchisedec pe Avram şi a zis: Binecuvântat să fie Avram de Dumnezeu cel Preaînalt, Ziditorului cerului şi al pământului.

Şi binecuvântat să fie Dumnezeul cel Preaînalt, Care i-a dat pe vrăjmaşii tăi în mâinile Tale! Şi Avram i-a dat lui Melchisedec zeciuială din toate».

Binecuvântarea lui Melchisedec se înţelege ca o continuare (haricã) la ceea ce a zis Însuşi Domnul către Avram: «Binecuvânta-voi pe cei ce te vor binecuvânta, iar pe cei ce te vor blestema îi voi blestema (…)» (Fac. 12, 3).

În epoca patriarhilor, mai marele „casei", îndeplinea în acelaşi timp şi funcţia sacerdotală, de preot-săvârjitor (a se vedea Isaac adus spre jertfă – cap. 23). În acţiunea de a da zeciuiala lui Melchisedec vedem pe Avram Evreul – conducătorul de oaste –, cel care «a adunat oamenii săi de casă, trei sute optsprezece, şi a urmărit pe vrăjmaşi (…) şi oamenii săi i-au bătut (…)» (Fac. 14, 14-15); şi nicidecum pe sacerdotul Avram; pe cel care a zidit jertfelnic Domnului în Canaan (Fac. 12, 7).

Ca rege, Avram trebuia să primească binecuvântarea biruinţei din mâna unui sacerdot al păcii; a unui drept al Dumnezeului celui Preaînalt. Acest Dumnezeu era Cel

care îl alesese pe Avram, zicându-i: «Ieşi din pământul tău şi vino în pământul pe care ţi-l voi arăta Eu.

Şi Eu voi ridica din tine un popor mare, te voi binecuvânta, voi mări numele tău şi vei fi izvor de binecuvântare (…)» (Fac. 12, 1-2).

De ce Dumnezeu cel Preaînalt, Ziditorul cerului şi al pământului, a chemat pe Avram şi nu a ales pe Melchisedec, care (deja) locuia în pământul sfânt al Canaanului? Ne luminează tot Apostolul Neamurilor, care întreabă: «Ce vom zice dar? Nu cumva la Dumnezeu este nedreptate? Nicidecum!

Căci grăieşte către Moise: Voi milui pe cine vreau să-l miluiesc şi Mă voi îndura de cine vreau să Mă îndur.

Deci, dar, nu este nici de la cel care voieşte, nici de la cel ce aleargă, ci de la Dumnezeu care miluieşte» (Rom. 9, 14-16).

Dumnezeu miluieşte pe Avraam, şi prin el, un popor mare; popor prin care avea să vină mântuirea neamurilor: «că mântuirea din iudei este» (In. 4, 22).

În atotînţelepciunea divină, Melchisedec, regele Salemului, reprezentantul neamurilor, avea să trăiască (prin credinţă şi dreptate) în mijlocul popoarelor politeiste care locuiau în Canaanul biblic. Sfântul Apostol Pavel îl revendică pe Melchisedec drept părintele neamurilor trăitoare în umbra păcatului protopărinţilor; care la „plinirea vremii" (Gal. 4, 4): «fără Tată, fără mamă, fără spiţă de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii, ci asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu, el rămâne preot pururi» (Evrei 7, 3). Dar numai atât!

Dreptul întâiului născut nu i se va lua lui Avraam niciodată; ca o întărire a Scripturilor: «cel mai mare va

sluji celui mai mic, precum este scris: pe Iacov l-au iubit, iar pe Isav l-au urât» (Rom. 9, 12-13).

Pentru a înţelege mai bine întâlnirea lui Melchisedec cu patriarhul Avram, trebuie să „răsfoim" Sfânta Scriptură şi să zăbovim asupra textului de la cartea Numirii cap. 22-cap. 24. «(…) Aşa grăieşte Valaam, fiul lui Beor; aşa grăieşte bărbatul cel ce vede cu adevărat,

Cel ce ascultă cuvintele lui Dumnezeu, cel ce are ştiinţă de la Cel Preaînalt şi vede descoperirile lui Dumnezeu, ca în vis, dar ochii îi sunt deschişi: îl văd, dar acum încă nu este; îl privesc, dar nu de aproape; o stea răsare din Iacov; un toiag se ridică din Israel şi va lovi pe căpeteniile Moabului şi pe toţi fiii lui Set îi va zdrobi.

Lua-va de moştenire pe Edom şi va stăpâni Seirul vrăjmaşilor săi şi Israel îşi va arăta puterea.

Din Iacov se va scula Cel ce va stăpâni cu putere şi va pierde pe cei ce vor rămâne în cetate» (Num. 24, 15-19).

Drumul către pomul vieţii trecea şi pe la dreptul Valaam, dar nu se oprea acolo!... Prin prezenţa unui drept, Valaam, lumea păgână îşi recăpăta vigoarea adormită de păcat. Poporul biblic (însă) prin binecuvântarea dreptului întrezărea steaua lui Iacov şi toiagul ce se va ridica din Israel. Odată cu Valaam, neamurile toate nădăjduiau, dar le lipsea Legea, călăuza către Hristos. (Gal. 3, 24).

Oaze de binecuvântare, într-o lume rătăcită – departe de adevăr, dreptate şi lumină – Melchisedec, precum şi Valaam, mărturisesc legătura Domnului Dumnezeu Cel Atotputernic cu neamurile, cu popoarele pierdute în necunoaştere. Până la întruparea Domnului Iisus Hristos (Gal. 4, 4) această firavă legătură se va menţine sporadic (a se

vedea Rahab; Iosua cap. 2; Rut), dar cu folos pentru neamuri.

*

* *

Pentru poporul evreu, calea către pomul vieţii s-a oprit pentru un timp în Sfânta Sfintelor din Templul de la Ierusalim (cel al lui Solomon şi Zorobabel), dar se continuă astăzi în Sinagogă; locaşul în care Tora se citeşte cu lacrimi de biruinţă.

Popoarele care au primit pe Hristos, ca Om adevărat şi Dumnezeu adevărat: «Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa» (In. 14, 6), continuă să creadă în prezenţa Trupului (adevărat); şi a Sângelui (adevărat) din timpul epiclezei (în biserici); Legământul Legii celei noi, ca o continuare a adevărului şi a dreptăţii lui Dumnezeu în lume.

*

* *

Numai în lăcaşul de închinare, în biserica unde Hristos se aduce ca jertfă pe Sine (Luca cap. 22), putem vorbi de o apropiere de Templul din Ierusalim; locul unde se aduceau arderile de tot. Nu acelaşi lucru se poate spune de „casele de adunare" ale lumii creştine protestante. Acolo, Iisus nu se mai aduce jertfă pe Sine, rămânând departe de lume, de egocentrismul specific denominaţiunilor rătăcite.

Cu Hristos şi prin Hristos, neamurile continuă să nădăjduiască şi să trăiască aproape de «Dumnezeu lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov…» (Mt. 22, 32).

*

* *

Domnul Dumnezeu nu S-a revelat oricând şi oricui. Paza bună a gândului a înmugurit totdeauna în inima curată, fără întuneric, scăldată de sângele virtuţii, acoperită de slava lui Dumnezeu. Îngerul păzitor vorbea cu alesul Domnului numai atunci când era chemat în rugăciune.

În cartea Ieşirea, Moise îşi regăseşte biruinţa într-un rug care ardea. Flacăra mistuitoare nu putea să mistuie iubirea Creatorului revărsată în lume. Natura însăşi se sfinţea, iar Moise privea cu ochii credinţei spectacolul divin. Un spectacol în Doi: om şi Dumnezeu. Asistăm la un nou început.

Praful păcatului[*] ascunsese de mult lumina curată a protopărinţilor Adam şi Eva. Cu omul, Dumnezeu încheia actul creaţiei; tot cu el avea să o continue.

Ce reprezenta Moise în faţa Creatorului[1]? Pentru Dumnezeu, Moise era „partener" de dialog; după chipul şi asemănarea Sa.

Să fi fost Moise numai un păstor rătăcitor pe muntele Domnului, Horeb? Inocenţa lui Moise se datora Interlocutorului divin: „Iar acolo i S-a arătat îngerul Domnului într-o pară de foc, ce ieşea dintr-un rug; şi a văzut că rugul

[*] Vezi Jakob J. Petuchowski, Clemens Thoma, Lexiconul Herder – al întâlnirii iudeo-creştine, Edit. Humanitas, Bucureşti, 2000, p. 197 ş.u. *«...păcatul originar este un punct important de deosebire între iudaism şi creştinism: creştinii cred în el, evreii nu. (...) Totuşi... înclinaţia de a păcătui a omului (şi nu numai a biblicului Adam!) se exprimă destul de des în biblia ebraică (...)»*

[1] Apud Philon din Alexandria, *Viaţa lui Moise*, Edit. Hasefer, Bucureşti, 2003.

ardea, dar nu se mistuia" (Ieşirea 3, 2). După care, îngerul se face nevăzut; el vestise lui Moise prezenţa Creatorului pe muntele Sinai. Domnul Dumnezeu (Însuşi) începe dialogul (care se continuă şi astăzi) cu Moise. Patru sute de ani de tăcere, de suferinţă şi lacrimi care au mişcat Cerul. Îndrăzneala lui Moise este pe măsura sufletului său: „Iar dacă a văzut Domnul că se apropie să privească, a strigat la el Domnul din rug şi a zis: Moise! Moise!. Şi el a răspuns: Iată-mă, Doamne!".

Nu se putea o libertate mai mare pentru om!… Moise putea să accepte sau să nu accepte dialogul (divin) cu Creatorul. Nu curiozitatea l-a îndemnat pe Moise „ca să se apropie să privească", ci nădejdea în clipa eternă a izbăvirii poporului ales din mâna de fier a Faraonului.

Moise păştea oile lui Ietro, socrul său, cu sufletul greu, plin de amărăciune pentru fraţii săi aflaţi în robie[1]. Fiecare piatră care se ridica în faţa lui se sublima în înger izbăvitor. Focul credinţei sale interioare îşi căuta izvorul şi pacea. Şi Domnul a zis: „Nu te apropia aici! Ci scoate-ţi încălţămintea din picioarele tale, că locul pe care calci este pământ sfânt" (Ieşirea 3, 5). Era, de fapt, ceea ce căuta Moise prin pustie: pământ sfânt, călcat de Dumnezeu.

Ca imagine, Creatorul ne apare (din nou) un Dumnezeu-Persoană: „şi şi-a acoperit Moise faţa sa, că se temea să privească pe Dumnezeu" (Ieşirea 3, 6). Se temea să privească, dar nu se temea să asculte! De ce? Moise nu putea, în acelaşi timp, să privească şi să asculte. Era prea mult…; chiar şi pentru el. Dacă s-ar fi mulţumit (numai) să privească, ar fi rămas tributar puterii sale (omeneşti) de

[1] Apud Grigorie de Nyssa, *Viaţa lui Moise*, Edit. Paralela 45, Piteşti, 2001.

a înţelege mesajul (codificat) divin. Simţul auditiv (îi) făcea să vibreze întreaga-i fiinţă. Cuvântul lui Dumnezeu devenea adevăr întru numire: „Eu sunt Dumnezeul tatălui său, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov!" (Ieşirea 3, 6).

Participarea teandrică a lui Moise la dialog, a determinat pe Domnul să zică: „Am văzut necazul poporului Meu în Egipt şi strigarea lui de sub apăsători am auzit şi durerea lui o ştiu" (Ieşirea 3, 7). Chiar şi pentru Dumnezeu „auzul" devenise firul roşu de lână care purta viaţa şi suferinţa poporului evreu la Ceruri. Nu va scrie (peste veacuri) Sfântul Evanghelist Ioan cu slove insuflate de Sus: „La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul" (Ioan 1, 1).

„Iată dar că strigarea fiilor lui Israel a ajuns până la Mine şi am văzut chinurile lor, cu care-i pedepsise Egiptenii" (Ieşirea 3, 9).

Calea către pomul vieţii se ilumina din nou pentru fiii lui Avraam. Cuvântul lui Dumnezeu îl auzea Moise şi, odată cu el, întreg poporul ales asculta chemarea.

*

* *

Când profetul Ilie vorbea cu Dumnezeu pe vârful unui munte, ca fiu al lui Israel, poporul ales rătăcea în necunoaştere. Numai profetul cerea lui Dumnezeu să extirpe rădăcina păcatului idolatriei. Singur însă se putea prăvăli în hăul rătăcirii. Numai Creatorul putea să-l scalde în lumina puterii cereşti, ca astfel să găsească calea spre pomul vieţii, din care patriarhii poporului evreu au gustat cu credinţă şi dragoste în Iahve.

De multe ori s-a întrebat profetul Ilie: dacă mai poate rezista printre necredincioşi; dacă mai poate urca frânghia credinţei; să urce Sus, la lumina ce sta ca o pată a căinţei pe fruntea lui Israel.

Voluptatea n-a reuşit să stăpânească sufletul poporului rătăcit, sentimentul păcatului ieşit dintr-o inimă lacomă aducea neliniştea şi odată cu ea, moartea eresului sculptat de o daltă păgână.

Profetul Ilie găsea oaza plină de apa vieţii din care Moise sorbise bucuria eternităţii. Dar să ascultăm textul Sfintei Scripturi:

„Şi s-a sculat Ilie şi a mâncat şi a băut şi, întărindu-se cu acea mâncare, a mers patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, până la Horeb, muntele lui Dumnezeu.

Şi a intrat acolo într-o peşteră şi a rămas acolo. Şi iată cuvântul Domnului a fost către el şi i-a zis: Ce faci aici, Ilie?

Iar Ilie a zis: cu râvnă am râvnit pentru Domnul Dumnezeul Savaot, căci fiii lui Israel, au părăsit legământul Tău, au dărâmat jertfelnicele Tale şi pe prorocii Tăi i-au ucis cu sabia, rămânând numai eu singur, dar caută să ia şi sufletul meu!

A zis Domnul: Ieşi şi stai pe munte înaintea feţei Domnului! Că iată Domnul va trece şi înaintea Lui va fi vijelie năpraznică ce va despica munţii şi va sfărâma stâncile, dar Domnul nu va fi în vijelie. După vijelie va fi cutremur, dar Domnul nu va fi în cutremur.

După cutremur va fi foc, dar nici în foc nu va fi Domnul. Iar după foc va fi adiere de vânt lin şi acolo va fi Domnul" (III Regi 19, 8-12).

Focul Duhului lui Dumnezeu încălzea frământata pâine în aburul cald al credinţei; devenea chemare pentru poporul evreu. Cetele de Heruvimi şi Serafimi slăveau în cântări adierea de vânt lin care aducea pe Domnul. Ilie se apropia în tăcere; întreaga-i fiinţă L-a chemat. În străfundul lui curat pâlpâia o licărire, o lumină a Adevărului etern. Profetul devenea bucuria Cerului, transfigurat şi plin de căinţă pentru poporul căzut în idolatrie.

Domnul care vechea gândul profetului revărsa pacea Lui eternă peste muntele Horeb şi lumina diafană a Cerului acoperea calea care ducea spre pomul vieţii.

Undeva, pe muntele Sinai, udat de picurii săraţi ai lacrimilor căzute din ochii curaţi, profetul Ilie gusta (înlăuntrul creaţiei) şi se hrănea cu putere din cuvântul Creatorului. Promisiunea făcută Profetului (de către Domnul) arunca mantia credinţei peste un popor cândva iubit de Dumnezeu. Mirosul de bună mireasmă duhovnicească se împărtăşea în curtea Templului (prin jertfa adusă de profetul Ilie) tuturor fiilor lui Israel.

Atunci a înţeles poporul rătăcit relaţia tainică cu „Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov…”

Izvor de lumină, Dumnezeul lui Israel trimitea lumina peste profetul Ilie. Fără de El, poporul, închis în singurătatea sa, uita de datoriile faţă de Cer; se apropia de nefericire. Poporul evreu avea nevoie de Domnul. Dumnezeu alegea pe profetul Ilie. Numai el trăia în iubire, plin de credinţă şi cu venin către „proorocii” lui Baal. Domnul Dumnezeu a salvat poporul prin credinţa şi dreptatea lui Ilie.

*

* *

Chemarea profetului Isaia transcende drumul uitării şi al nedreptăţii. Moartea nu încheia existenţa poporului ales. Prin profetul Isaia, poporul biblic aspira la veşnicie. Sufletul transfigurat al profetului devenea potenţa fericirii promise. Existenţa pătată de moarte se purifica prin cuvântul profetului. Atingerea cerească venea odată cu trecerea (din viaţa dusă în imoralitate) la căinţă şi rugăciune.

Prin chemarea la Adevăr, profetul Isaia participa teandric la iluminarea poporului, avertizându-l (în acelaşi timp) de dezastrul iminent.

Odată cu fiii lui Israel, profetul trăia rătăcirea nădăjduind la adevăr, prin virtute.

Profetul Isaia nu se simţea aruncat în lume, legătura cu Absolutul o identifica cu numele cel sfânt al lui Dumnezeu. Profetul căuta să mângâie cu privirea şi să certe cu cuvântul conştiinţa pervertită de neascultare a unui popor ales de Dumnezeu. Isaia participa detaşat de grijile trecătoare ale vieţii, într-o permanentă rază de lumină cerească. Plin de noroiul neascultării, poporul lui Dumnezeu avea nevoie de cineva care să-i readucă curăţirea şi odată cu ea puritatea divină pierdută.

Departe de izvorul vieţii, chinuit de moarte, poporul biblic refuza să vadă opacitatea dezastrului iminent. Poporul şi Isaia se luptau în prezenţa tăcută a Dumnezeului Savaot. Eliberarea din chingile nedreptăţii devenea izvor de apă curgătoare.

„În anul morţii regelui Ozia, am văzut pe Domnul stând pe un scaun înalt şi măreţ şi poalele hainelor Lui umpleau templul. Serafimii stăteau înaintea Lui, fiecare

având câte şase aripi: cu două îşi acopereau feţele, cu două picioarele, iar cu două zburau.

Şi strigau unul către altul, zicând: Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava Lui!

Din pricina acestor strigăte, porţile se zguduiau din ţâţânele lor, iar templul s-a umplut de fum.

Şi am zis: Vai mie, că sunt pierdut! Sunt om cu buzele spurcate şi locuiesc în mijlocul unui popor cu buze necurate. Şi pe Domnul Savaot L-am văzut cu ochii mei!

Atunci unul dintre serafimi a zburat spre mine, având în mâna sa un cărbune, pe care îl luase cu cleştele de pe jertfelnic.

Şi l-a apropiat de gura mea şi a zis: Iată s-a atins de buzele tale şi va şterge toate păcatele tale, şi fărădelegile tale le va curăţa.

Şi am auzit glasul Domnului care zicea: Pe cine îl voi trimite şi cine va merge pentru Noi?

Şi am răspuns: Iată-mă, trimite-mă pe mine!" (Isaia 6, 1-8).

Calea către pomul vieţii era deschisă profetului Isaia. În sufletul poporului Său focul dragostei divine devenise scrum; suflet fără de drum… Din iubirea purtată de poporul evreu pentru Dumnezeu Savaot rămăsese (numai) chemarea lui Isaia. Dar fărâma aceasta de iubire se transforma în glas vorbitor care unea poporul biblic în drumul său spre Templul din Ierusalim.

Glasul profetului Isaia străbătea Canaanul fără să tulbure minciuna umanităţii. Adevărul făcut cunoscut lui Moise pe muntele Sinai, puterea Dumnezeului Savaot, împingea poporul cu faţa în lumină. Isaia asculta chemarea asemenea unui om rătăcitor, întunecat de ceaţa neascul-

tării. Credinţa profetului cunoştea dragostea Creatorului arătată poporului său. Clipa descoperirii lui Dumnezeu a adus tăria. Pentru Isaia, esenţa lucrurilor, descoperirea puterii divine – cunoaşterea deplină – se revelau prin cuvintele Domnului: „Du-te şi spune poporului acestuia: Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege şi, uitându-vă, vă veţi uita, dar nu veţi vedea" (Isaia 6, 9).

Prin profetul Isaia, Domnul Dumnezeu dezlega pe pământ ceea ce în ceruri era frumos şi bun. Profetul săvârşea taina cerească fără să desfigureze universul: căuta pacea în lumina dumnezeiască. Reîntoarcerea la Creator a poporului ales – depăşirea vieţii vremelnice, bucuria împăcării – făcea din profetul Isaia o piatră de izbăvire, un jertfelnic al iertării promise. Fructul dorinţei învârtoşase inima poporului şi urechile şi ochii se zăvorâseră. Dar nu pentru mult timp… „…zise Domnul: vor rămânea înaintea Mea, aşa va dăinui totdeauna seminţia voastră şi numele vostru" (Isaia 66, 22).

*

* *

Calea către pomul vieţii ducea pe om pe treptele cele mai înalte ale desăvârşirii lăuntrice. Spiritul, partea inefabilă a sufletului nemuritor, încerca să se rupă de neascultare. Când negura de patimi pătrundea în sufletul creaturii, virtutea se descoperea ca o fericire pierdută. Numai prin spirit omul se deosebea (deosebeşte) de celelalte vieţuitoare ale pământului. Prin el, omul comunica idei înălţătoare; prin spirit, creatura rămânea (trăitor) după chipul divin, satana încercându-i voinţa vremelnică.

Când aleşii veterotestamentari au vorbit cu Dumnezeu, clipa divină a părut o veşnicie; se întrupa în cuvânt şi

faptă. Prezenţa Creatorului devenea tăria, izvor de sfinţenie pentru cel care se adăpa din puterea divină.

În momentele de tăcere, când rătăcirea atrăgea păcatul, dialogul dintre Iahve şi poporul evreu era întreţinut numai de cei aleşi de Dumnezeul Savaot. Conştiinţa profetului (sâmbure sfânt) încolţea la auzul mesajului divin. Profetul se identifica cu conaţionalii săi în măsura în care poporul cerea pocăinţa pentru primirea întru slavă a lui Iahve în Templul din Ierusalim. Îmbogăţirea conştiinţei prin rugăciune devenea pentru alesul Domnului un mijloc de trăire fericită, de apropiere a semenului, prin apariţia Creatorului.

Când nu se împlinea mistic, alesul Domnului îşi continua calea nesfârşită spre pomul vieţii cu sufletul luminat de scrierile Sfintelor Scripturi, aşteptând ziua adierii divine, a dialogului dintre popor şi Dumnezeu.

Egoismul a fost (şi este) supus însingurării, îi lipseşte împlinirea superioară, mistică, de a dialoga cu Dumnezeu. Patima satisface egoistului clipa trăită în imanent; transcenderea rămânând pietrificată în păcat. Când omul caută comunicare (dialogul) cu celălalt, mulţumirea sufletească se lasă aşteptată… Ne raportându-se la Creator, egoistul se situează într-o lume străină, departe de unirea tainică a rugăciunii curate.

Profetul Ezechiel a fost îndemnat, i s-a cerut să atingă sacrul, pământul în care Dumnezeu locuia. Deşertat de-a Lui eternitate, Iahve intra în dialog cu străfundu-i smerit al profetului Ezechiel.

„– …la râu Chebar (…) A fost cuvântul Domnului către mine, preotul Iezechiel, fiul lui Buzi, la râul Chebar,

în ţara Caldeilor. Acolo a fost peste mine mâna Domnului" (Ezechiel 1, 1-3).

Puterea sacră cobora întreg universul în sufletul creat al profetului. În lunga lui chemare, „în ziua a cincea a lunii a patra", Ezechiel ajunge să cunoască puterea lui Dumnezeu. Duhul Domnului l-a năpădit, cu a lui voie. Raţiunea profetului bucurându-se de Cel Nevăzut. Profetul devenea participant smerit la puterea dumnezeiască, fără a fi transformat în natura Lui cerească.

Ezechiel sfârşea prin a deveni om sălăşluit de Duhul lui Dumnezeu, prin puterea cerească. Dumnezeu se descoperea profetului ca unui înger pământean: „Cum este curcubeul ce se află pe cer la vreme de ploaie, aşa era înfăţişarea acelei lumini strălucitoare care-l înconjura. Astfel era chipul slavei Domnului. Şi când am văzut eu aceasta, am căzut cu faţa la pământ" (Ezechiel 1, 28).

Profetul contempla religios lumea, cuprindea universul cu privirea sufletului, săruta mistic nemurirea. Îndemnurile căutării veneau de Sus, din Ceruri; sufletul lui Ezechiel percepea Adevărul.

„Fosta-a mâna Domnului peste mine şi m-a dus Domnul cu Duhul şi m-a aşezat în mijlocul unui câmp plin de oase omeneşti" (Ezechiel 37, 1).

Într-adevăr, Ezechiel vedea schelete, oase uscate, mâncate de moarte, uitate de timp. Toate se odihneau pe câmpul verde, printre flori de crin, sub privirea dătătoare de viaţă a profetului Ezechiel.

„Domnul însă mi-a zis: Porunceşte asupra oaselor acestora şi le spune: Oase uscate, ascultaţi cuvântului Domnului! Aşa grăieşte Domnul Dumnezeu oaselor aces-

tora: Iată Eu voi face să intre în voi duh şi veţi învia" (Ezechiel 37, 4-5).

Din voia celui Preaînalt, Ezechiel proorocea, vedea cum oasele încep a se mişca; a se încheia unele cu altele. Mirosul greu al morţii era copleşit de viaţă… Erau vremurile de pe urmă, când totul (moartea se omorâse) revenea la viaţă; spre a Domnului mărire"

*

* *

Astăzi ca şi ieri, sufletul omului întins pe patul de moarte se rupe de trupul plin de oase. Se recapitulează prezenţa lui Adam pe pământ. În acele momente, de zbucium şi bătaie, omul cere ca viaţa să-i rămână în trup. Trage de suflet cu disperare, precum o mamă care nu vrea să fie separată de pruncul ei…, dar în zadar. Din creier, din rărunchi, din ochi, la porunca a doi îngeri, sufletul se desparte de trup. Rece, plin de picuri de sânge, umezit de lacrimi, trupul rătăceşte în păduri umbroase, gândind la sufletul blând şi bun care nu mai este cu el. Şi începe să strige: – Ah, nu te îndepărta! Sunt singur şi oasele mă dor; te vreau alături, suflet chip de Ziditor. Spune-mi ce să fac, cu mine să rămâi în veci, fără tine mă prefac în ierburi, în poteci. Pe mine frunze vor cădea într-un târziu de toamnă şi mărul de la casa mea îşi va frânge o creangă. Voi vedea o Doamnă îmbrăcată în negru, cu ochii reci ca gheaţa, purtând în mână o coasă… Încet, încet, sufletul îmi va fi dus de îngeri în împărăţia viselor sfinte. Mă voi întuneca şi putrezit voi aştepta privirea dătătoare de viaţă a profetului Ezechiel.

Dacă tu, suflete, în clipa aceea blestemată, mă ascultai, am fi rămas uniţi, lipsiţi de a morţii pată. „Aşa grăieşte

Domnul Dumnezeu oaselor acestora: Iată Eu voi face să intre în voi duh şi veţi învia.

Voi pune pe voi vine şi carne va creşte pe voi; vă voi acoperi cu piele, voi face să intre în voi duh şi veţi învia şi veţi şti că Eu sunt Domnul" (Ezechiel 37, 5-7).

Dumnezeu împărtăşeşte apa vieţii prin cuvânt. Izvorul Lui nu seacă. Izvoarele care ies din pământ face pe om să înseteze de fiecare dată. Când omul ascultă de Dumnezeu, pofta de viaţă a creaturii este potolită de izvorul eternităţii şi nu mai simte setea sădită în urma neascultării. Puterea cuvântului frământă izvoarele spirituale ale umanităţii. Cuvintele unesc jertfa omului curat numai în măsura în care aproapele este îndemnat să guste din iubirea divină. Atunci comunică cu adevărat măreţia lui Dumnezeu. Numai ascultarea deplină intră în dialog cu existenţa şi suspină la chemarea şi răspunsul lui Dumnezeu: „Eu sunt Cel ce sunt" (Ieşirea 3, 14).

*

* *

Citind vedenia din visul profetului Daniel, un farmec straniu mi-a cuprins inima şi o face să bată tainic, precum o toacă în munţi… Pătrunzător răsunet…, ca fumul de tămâie inundă a mele simţuri. Să fie „ahîbîh, agapi"? Nu pot să descriu!... Iubirea merge din inimă în inimă şi când oboseşte coboară în trup curat, asemenea vinului. Şi de priveşti o raclă de sfinţi, credinţa o urmează. Cad pradă trăirii, cu privirea plină de rugă şi nădejde, neştiind de ce am fost ales ca jertfă şi prinos.

Să mergem să bem din apa clară a divinităţii, asemenea profetului Daniel. Să ţâşnească din noi izvor nesecat de iubire; mireasmă cerească căzută pe flori.

„Dar în ziua a douăzeci şi patra a lunii întâi, eu, Daniel, mă aflam pe malul fluviului celui mare, adică Tigrul. Şi mi-am ridicat ochii mei şi iată un om îmbrăcat în veşminte de in, iar coapsele lui încinse cu aur curat şi de preţ.

Trupul lui ca şi crisolitul şi faţa lui ca fulgerul, iar ochii lui ca flăcările de foc, braţele şi picioarele lui străluceau ca arama lustruită şi sunetul cuvintelor lui ca vuietul unei mulţimi.

Şi am văzut numai eu, Daniel, o vedenie, iar oamenii care erau cu mine nu au văzut vedenia; ci o mare spaimă a căzut peste ei şi au fugit să se ascundă.

Atunci eu am rămas singur şi am văzut această mare vedenie şi n-a rămas în mine putere, faţa mea şi-a schimbat înfăţişarea, stricându-se, şi numai aveam vlagă.

Şi am auzit glasul cuvintelor lui şi, la glasul cuvintelor lui, eu am căzut înmărmurit cu faţa la pământ.

Şi iată că o mână s-a atins de mine şi m-a ridicat în genunchi şi pe palmele mâinilor mele.

Şi a grăit către mine: Daniele, om plăcut al lui Dumnezeu, ia aminte la cuvintele pe care ţi le spun ţie şi stai drept, că acum sunt trimis către tine. Şi pe când îmi grăia cuvântul acesta, m-am sculat tremurând.

Şi a zis către mine: Nu te teme, Daniel, că din ziua cea dintâi, de când ţi-ai sârguit inima ta ca să înţelegi şi să te smereşti înaintea Dumnezeului tău, cuvintele alea au fost auzite şi eu am sosit din pricina cuvintelor tale.

Şi îngerul păzitor al Persiei mi-a stat împotrivă douăzeci şi una de zile, dar iată că Mihail, cel dintâi dintre îngerii păzitori, a venit în ajutorul meu şi eu l-am lăsat acolo la îngerul păzitor al regelui Perşilor.

Şi am venit ca să-ţi fac cunoscut ce se va întâmpla poporului tău la sfârşitul zilelor; că mai este o vedenie pentru zilele cele din urmă" (Daniel 10, 4-14).

În vedenia profetului Daniel găsim un gând înecat în iubire, rupt din inima însângerată a unui popor martir. Sufletul curat al profetului devenise sălaşul luminii zilelor fiilor lui Israel.

Inundat de iubire divină profetul Daniel se împărtăşea din tot ceea ce este ceresc şi pământul se înălţa la cer odată cu îngerul Mihail.

Profetul s-a mărturisit poporului ales şi nouă, celor de azi. Viaţa lui o ştim. O putem găsi într-o lacrimă, într-o bucurie a inimii care se desface ca o floare atinsă de razele soarelui.

Tu şi eu să îngăduim îngerului bun să adoarmă în lacrimi de fericire… Răsfăţul să fie atât de mare, să ne iubim pe vecie. Rostul iubirii noastre pe pământ, să fie pacea, şi bucuria şi darul ceresc să fie fără de margini; într-un târziu secol douăzeci şi trei.

Astăzi, omul pipăie pământul, îl atinge, îl strânge în braţe şi gândeşte la tot ce este pământesc, uman. Dumnezeu a făcut omul, pământ călcat în picioare. A modelat materia suflând peste ea viaţă de întrupare. În forma ei materială, viaţa omului este finită, într-un univers în care Fiinţa Domnului este tăinuită. Dacă partea materială nu poate cuprinde Întregul, suflarea (însă) se detaşează şi comunică cu Adevărul.

Omul singur caută pe Dumnezeu pe pământ înotând într-un ocean de imagini. Nevoia de a cunoaşte pe Creator îndeamnă spiritul să viseze. Conştiinţa religioasă a lutului apropie pe om de bine, adevăr şi frumos. Religia, în esenţa

ei, este divină şi se revelează numai celor aleşi de Dumnezeu. Numai iubirea îl scoate pe om liber şi etern din pământul din care a fost luat.

Creatură a lui Dumnezeu, omul cade sub povara întunericului devenit zeu. Dar dorul după sacru apasă lumina sepulclară a paradisului pierdut. Omul doreşte să trăiască aproape de Creator, prin asemănare, să participe la cerească-I urcare, care duce la iluminare.

Voinţa de a trăi în lut, setea după Absolut a omului, înfruntă clipa morţii care apasă pleoapa ochiului deschis în lumină. Trăind pe pământ păgân, evreul veterotestamentar se stingea sufleteşte, trupul lui se topea sub dogoarea insuportabilă a raţiunii ridicată la rang de divinitate. Când obosea de atâta aşteptare, evreul ridica privirea spre Canaanul promis de Dumnezeu.

Ori de câte ori se rugau, fiii lui Israel căutau puritatea (în care), să trăiască clipa eternităţii cu bucuria de a vorbi cu Iahve. Materialitatea nu împiedica pe Daniel să fie curat. Profeţii, prin al lor trup, au devenit locaş de izbăvire pentru un popor ales, care, de multe ori a căzut în idolatrie. Dar izbăvirea nu a întârziat să vină…

*

* *

În tot ce ating, Elohim, văd chipul Tău. Icoana îmi pare drumul ce duce la tine. Iar când citesc din profeţi pulsează în inima mea întreg universul, transfigurat şi plin de lumină. În ochii mei pătrund razele Tale binefăcătoare şi inimile împietrite de păcat se topesc ca ceara.

În tot ce ating, Elohim, văd chipul Tău şi nu mă sting. Amin.

# III.
# FIII LUI ISRAEL
# PE MUNTELE DOMNULUI

***Creştinii începutului de mileniu trei se ruşinează de Iisus şi de cuvintele Lui. Refuză (ei) să înţeleagă slava Fiului Omului de pe Muntele Tabor. Acolo, Petru, Ioan şi Iacov s-au suit pentru a participa la rugăciunea Domnului Iisus Hristos: «Şi pe când Se ruga El, chipul feţei Sale s-a făcut altul şi îmbrăcămintea Lui albă strălucind».***[1]

În istoria poporului biblic, Muntele s-a identificat cu măreţia lui Elohim. Cu 1400 de ani înaintea Schimbării la faţă a Domnului Iisus Hristos, Yahve chema la Sine, pe Muntele Sinai, marele profet Moise pentru a-i înmâna cele două table ale Legii: Decalogul. Ostenitoare a fost urcarea profetului!... Iată ce mărturiseşte Moise înaintea poporului evreu: «Apoi am îngenuncheat a doua oară înaintea Domnului, ca şi întâia oară, patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, fără să mănânc pâine şi fără să beau apă (…)»[2]. După care, profetul s-a urcat pe Muntele Domnului. Ca să se împlinească cuvintele Domnului-Elohim: «…că nu numai cu pâine trăieşte omul, ci că omul trăieşte şi cu tot cuvântul ce iese din gura Domnului»[3]. Aşa a trăit poporul ales timp de patruzeci de ani în pustie: povăţuit de Yahve şi luminat la faţă de stâlpul de foc.

[1] Luca 9, 29.
[2] Deuteronomul 9, 18.
[3] Deuteronomul 8, 3.

Acum două mii de ani (şi mai bine), Fiul lui Israel – Iisus Hristos – se hrănea cu cuvântul Domnului Savaot pe Muntele Carantanei.

În zadar încerca Azazel să corupă pe Fiul Omului cu comorile efemere ale pământului înăbuşit de neascultarea protopărinţilor. Pacea şi iubirea din sufletul evreului Iisus (după firea umană din Persoana Mântuitorului) nu puteau fi diluate de lăcomia acestei lumi. Evanghelia ne spune că Iisus a fost dus de Duhul în pustie şi după ce a postit patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi – asemenea profetului Moise – a fost ispitit de îngerul rău. Citim: «Şi după ce a postit patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi (…), ispititorul a zis către El: De eşti Tu Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâine»[1]. Cu cine credeţi voi – oameni ai mileniului trei – că s-a apărat Fiul Omului în faţa ispititorului? Cu profetul Moise!... «Iar El, răspunzând, a zis: Scris este: Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu»[2].

În Persoana divino-umană a Fiului Omului; în acele ceasuri de cumpănă, se regăsea concentrată întreaga fiinţă a poporului evreu. Cei patruzeci de ani pribegiţi prin pustiul Sinai se cuantificau în cele patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi postite de profetul Moise, şi mai apoi, de Fiul Omului. Nu îngerii l-au ajutat pe Iisus pe Muntele Carantanei, ci învăţătura primită de Moise, de la Elohim, pe Muntele Horeb: «Iisus i-a răspuns: Iarăşi este scris: Să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău»[3].

[1] Matei 4, 3.
[2] Matei 4, 4.
[3] Matei 4, 7.

Viu s-a arătat Domnul Dumnezeul lui Israel şi în faţa proorocului Ilie. De data aceea: pe Muntele Carmel. Jertfa de seară a poporului a fost recunoscută de Yahve, iar poporul evreu a căzut cu faţa la pământ, recunoscând (ca adevărat) strigătul lui Ilie: «Doamne Dumnezeul lui Avraam, al lui Isaac şi al lui Israel! Auzi-mă Doamne (…)»[1]

Dreptatea şi adevărul lui Elohim, transmise (istoric) de poporul ales prin Moise şi Ilie, se regăseau pe Muntele Tabor, când se ruga Iisus, «Şi iată doi bărbaţi vorbeau cu El, care erau Moise şi Ilie…»[2].

Ceea ce au refuzat să recunoască teologii creştini – ortodocşi, catolici, protestanţi (de toate nuanţele) – ne reaminteşte (şi astăzi) Evanghelistul Luca. Moise şi Ilie: «vorbeau despre sfârşitul Lui, pe care avea să-l împlinească în Ierusalim»[3]. Încă o dată poporul evreu, prin aleşii săi, trebuia să se lupte cu hotărârea Domnului Dumnezeu, cu Fiul Omului. Poporul ales nu uitase lupta lui Iacov cu Iahve: «Rămânând Iacov singur, s-a luptat Cineva cu dânsul până la revărsatul zorilor. (…)»[4] În această luptă Iacov va primi numele de Israel şi va fi binecuvântat de Domnul. «Zisu-i-a Acela: De acum nu-ţi va mai fi numele Iacov, ci Israel te vei numi, că te-ai luptat cu Dumnezeu şi cu oamenii şi ai ieşti biruitor!»[5]

Prin patriarhul Iacov, întreg poporul evreu a ieşit biruitor, iar binecuvântarea primită de el – peste ani – se

[1] III Regi 18, 36.
[2] Luca 9, 30.
[3] Luca 9, 31.
[4] Facerea 32, 24.
[5] Facerea 32, 28.

pogora peste pruncul Iisus, în Templul de la Ierusalim (cf. Luca cap. 2).

Sfârşitul lui Iisus, ca Fiu al lui Israel (despre care vorbeau Moise şi Ilie pe Muntele Tabor), trebuia să fie împlinit de poporul evreu. De data aceasta, poporul ales se lupta cu Fiul lui Dumnezeu (cf. Ioan 1, 34); zicând: „Răstigneşte-L! Răstigneşte-L!”[1]. Numai apostolii (mai târziu) înţelegeau de unde veneau aceste cuvinte: de la Tatăl-Elohim: «ca să se împlinească cuvântul scris în Legea lor (…)»[2].

Poporul evreu devenea instrumentul ceresc prin care Tatăl-Elohim trebuia să facă cunoscut neamurilor păgâne pe «Fiul Omului şi Dumnezeu»[3]; «…Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov»[4].

Învinuirea de „neprimitori de Dumnezeu” – adresată istoric poporului evreu – se transforma în binecuvântare cerească. Încreştinarea popoarelor antice devenea binecuvântare pentru Israel. Prin răstignirea Fiului Omului, neamurile rătăcite în idolatrie cunoşteau: «Calea, Adevărul şi Viaţa»[5]. Această cunoaştere sfântă s-a înfăptuit prin aleşii poporului evreu: Apostolii! «Că mântuirea din iudei este»[6].

Prin Iisus Hristos (ca Fiu – după Trup – al lui Israel), Poporul evreu a primit binecuvântarea cerească, iar noi (neamurile): Calea prin care să ajungem la mântuire.

[1] Ioan 19, 6.
[2] Ioan 15, 25.
[3] Ioan 13, 31.
[4] Marcu 12, 26.
[5] Ioan 14, 6.
[6] Ioan 4, 22.

Dumnezeul cel adevărat: «Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeu lui Iacov»[1] După cum ne-a mărturisit (Însuşi) Domnul nostru Iisus Hristos.

*

* *

Chemarea patriarhului Avraam – de către Creatorul Elohim – a deschis porţile raiului pentru umanitatea căzută în neascultare (cf. Facerea 12, 2-3). Primirea celor „trei Oameni" la stejarul Mamvri – de către Avraam – a împlinit făgăduinţa Domnului făcută casei patriarhului. «Şi a zămislit Sarra şi a născut lui Avraam un fiu la bătrâneţe, la vremea arătată de Dumnezeu»[2] Acest fiu era Isaac, cel binecuvântat de Yahve pentru a continua opera mântuitoare a poporului biblic printre neamurile idolatre.

Zămislirea pruncului Isac (în pântecele Sarei) s-a petrecut după intrarea lui Avram la slujnica egipteancă, Agar (cf. Facerea 16, 3). «După aceea a născut Agar lui Avram un fiu şi Avram a pus fiului său, pe care i-l născuse Agar, numele Ismael»[3]. Acest fiu al patriarhului Avraam, Ismael, potrivit Coranului (Cartea sfântă a musulmanilor), a pus temeliile casei islamului: «Şi am încheiat cu Avraam şi Ismael legământ»[4].

În istoria multi-milenară a poporului ridicat din coapsa patriarhului Avraam – poporul evreu – întâlnim contacte multiple (şi diferite) cu neamurile idolatre. Fiii lui Het, la moartea Saara, a dat pe bani peştera Macpele. Patru

[1] Matei 22, 32.
[2] Facerea 21, 2.
[3] Facerea 16, 15.
[4] CORANUL, Sura Vacii (II), 119.

sute de sicli de argint a plătit patriarhul Avraam pentru ţarina şi peştera din Hebron. Mandatul divin asupra Canaanului era întărit de către Avraam prin cumpărarea ţarinei din faţa stejarului Mamvri.

Mai târziu, fiii lui Iacov (Israel) vor pedepsi necinstirea sorei lor, Dina. Mânia cannaneilor şi ferezeilor va fi potolită de credinţa lui Israel în Dumnezeul cel Atotputernic (cf. Facerea cap. 34 şi 35).

Marile conflicte cu popoarele idolatre vor începe odată cu primirea Legii pe Muntele Sinai, şi după revenirea poporului evreu – prin Iosua Navi – în Canaanul dat lui Israel spre moştenire de (Însuşi) Domnul Savaot.

După exilul egiptean (sec. XIV î.d.Hr.), Israel trebuia să asculte întru totul de Yahve. Citǎm din Sfânta Scriptură: «Când va merge înaintea ta îngerul Meu, povăţuitorul tău, şi te va duce la Amorei, la Htei, la Ferezei, la Canaanai, la Gherghesei, la Hevei şi la Iebusei, şi-i vor stârpi pe aceştia de la faţa voastră,

Atunci să nu te închini la dumnezeii lor, nici să le slujeşti, nici să faci după faptele acelora, ci să-i zdrobeşti de tot şi să strici stâlpii lor»[1]. Vorbea Elohim poporului Său; prin gura profetului Moise. Cât timp a ascultat de Yahve, poporul evreu nu a căzut în idolatrie, iar credinţa lui Israel devenea călăuză pentru neamuri (cf. Ioan 4, 22).

«La plinirea vremii» (Galateni 4, 4) se întrupa Fiul lui Dumnezeu, Domnul Iisus Hristos. Poporul evreu „juca" rolul cunoscut de Tatăl şi transmis nouă prin planul de mântuire a neamurilor (şi a Heteilor, şi a Ferezeilor, şi a Canaaneilor etc.) metamorfozate de cuvântul lui Iisus.

[1] Ieşirea 23, 23-24.

De la anul zero (Naşterea Fiului Omului), poporul evreu a fost supus de Domnul unei „provocări cereşti". Un Fiu al lui Israel (după Trup) împărtăşea neamurilor idolatre pe «Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov»[1]. Faptă greu de acceptat, de neînţeles pentru poporul lui Dumnezeu, poporul evreu. Această hotărâre (dârză) se observă şi astăzi la fiii lui Israel[*].

Când (sec. VII d.Hr.) Mohammed îşi mărturisea credinţa, nedumerirea – pentru poporul evreu – devenea şi mai supărătoare. Spune Profetul: «Noi credem în Dumnezeu şi în ceea ce ne-a trimis nouă şi lui Avraam, Ismael, Isaac, Iacov şi seminţiilor şi în cea ce s-a adus lui Moise şi lui Isus şi ceea ce s-a adus profeţilor de la Domnul lor. Noi nu facem deosebiri cu vreunul din ei, ci suntem moslemi»[2]. Prin această mărturisire a profetului Mohammed, moslemii considerau (şi consideră) Coranul drept o continuare a revelaţiei primită de poporul evreu, prin aleşii Domnului Savaot. Iată ce ne spune Coranul despre Domnul Iisus Hristos: «Isus e asemenea[3] înaintea lui Dumnezeu cu Adam, pe care la făcut din pământ şi i-a zis: Să fii! Şi el s-a făcut»[4]. „Asemenea lui Adam", însemnând zămislirea Pruncului Iisus: nu din sămânţă omenească. Şi Adam a fost plămădit de Elohim din ţărână (cf. Facerea cap. 1-2).

---

[1] Marcu 12, 26.

[*] «…că împietrirea s-a făcut lui Israel în parte, până ce va intra tot numărul neamurilor (…). Şi astfel întreg Israel se va mântui (…). (…).

Căci darurile şi chemarea lui Dumnezeu nu se pot lua înapoi» (Romani 11, 25-29).

[2] CORANUL. Sura Vacii (II), 130.

[3] „Pentru că amândoi n-au tată omenesc", pag. 107.

[4] Idem, Sura Familiei Imrîn (III), 52.

Lumea arabă, prin profetul Mohammed, a „căpătat partea sa", rămânând acelaşi fiu (din slujnica Agar) al patriarhului Avraam. Tatăl celor trei religii monoteiste: Mozaismul (Izvorul-Rădăcina), Creştinismul (Trunchiul – pentru neamuri) şi Mohamedanismul (Ramurile – pentru cei islamizaţi). Aliluia!

Legat de acest adevăr istoric, ne întrebăm: – Unde apare neînţelegerea?!

Să nu recunoască islamicii pe cel ales de Elohim: pe patriarhul Avraam –, căruia i-a zis: «Urmaşilor tăi voi da pământul acesta de la râul Egiptului până la râul cel mare al Eufratului…»[1]. Canaanul, Israelul de astăzi! Dacă musulmanii refuză să recunoască dreptul divin şi istoric al poporului evreu asupra Canaanului – Israelul de astăzi –; în acest caz, moslemii neagă cele scrise în Coran de către profetul (lor) Mohammed. Mai mult, Profetul porunceşte răbdarea şi teama de Dumnezeu: «O, voi, cei ce credeţi, fiţi răbdători şi porunciţi răbdare, fiţi statornici şi temeţi-vă de Dumnezeu, ca să fiţi fericiţi»[2].

În calitatea de slujitor al sfântului altar mă întreb – cu dragoste creştină: – Din ce fel de Coran citesc teroriştii zilelor noastre?!

«Cine are urechi de auzit să audă»[3]. Amin.

*

* *

[1] Facerea 15, 18.

[2] CORANUL, trad. Din arabă: dr. Silvestru Octavian Isopescul, Edit. Cartier, 2003. Sura Familiei Imrîn (III), 200.

[3] Matei 11, 15.

Lumina sfântă de pe Muntele Tabor, cu care S-a îmbrăcat Iisus trebuie să călăuzească şi pe creştinii mileniului trei. Fanatismul religios (creştin) să fie diluat de dragostea de care ne-a vorbit Fiul Omului: «mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să şi-l pună pentru prietenii săi»[1].

Fiii lui Israel şi moslemii sunt (şi ei!) prietenii noştri; ai creştinilor. Aproape de Creatorul-Elohim, întru pace şi iubire pe pământ, cum ne-a vorbit Iisus.

*

* *

Când (istoric vorbind) occidentalii – călăuziţi de raţiunea filozofică – şi fundamentaliştii islamici – vor privi raportul inter-religios dintre: Mozaism, Creştinism şi Islamism – cu mintea luminată de credinţă adevărată (ecumenică), drumul Ţărilor musulmane spre Uniunea Europeană şi spre celelalte continente va fi accesibil şi (chiar) de dorit pentru toţi: americani, europeni, asiatici etc. Amin.

[1] Ioan 15, 13.

# IV.
# YAHVE ERA STĂPÂNUL

***Fiecare etapă din istoria unui popor a fost (şi este) determinată (în parte) de capacitatea lui (a poporului) de adaptare la noile obiective impuse de modernitatea timpului respectiv.***

Astăzi, votul generalizat reprezintă modalitatea prin care „cei aleşi" sunt îndreptăţiţi să conducă prin cele trei pârghii ale statului: puterea legislativă, puterea executivă şi puterea judecătorească.

Nu aşa s-au petrecu evenimentele în antichitatea timpurie. Cel puţin, când vorbim de poporul biblic, poporul evreu.

Poporul ales de Dumnezeu, întru începuturi, a cunoscut forma de conducere numită: teocraţie. Yahve era Stăpânul, Suveranul şi Atotţiitorul poporului evreu. Dacă în epoca patriarhală (epoca bronzului), Domnul Dumnezeu – prin alegerea patriarhului Avraam – înfăptuia coagularea poporului biblic printr-un legământ divino-uman (Facerea 12, 2-3), odată cu chemarea profetului Moise, Elohim va sălăşlui (permanent) în mijlocul poporului, în Sfânta Sfintelor din Cortul Sfânt (cf. Ieşirea cap. 25 ş.u.). Acolo, aproape de Chivotul Legii, profetul Moise primea cuvântul Domnului Savaot, după care făcea cunoscută întregului popor evreu voia lui Yahve.

Teocraţia implica egalitatea (totală) între fiii lui Israel. În schimb, Domnul cerea păzirea legământului: «Deci, de veţi asculta glasul Meu şi de veţi păzi legămân-

tul Meu, dintre toate neamurile Îmi veţi fi popor ales că al Meu este tot pământul;

Îmi veţi fi împărăţie preoţească şi neam sfânt»[1].

Când Yahve a considerat că este necesar să dea Lege scrisă pentru poporul Său, a chemat pe Moise să urce Muntele Sinai. Nu mai era suficientă intermedierea profetului Moise. Poporul evreu trebuia pregătit pentru vecie. De aceea a chemat Domnul pe Moise pe vârful muntelui! Pentru a primi cele două table ale Legii: Decalogul. Frica de Domnul Savaot trebuia să determine pe fiii lui Israel să nu uite (în veci!) de Legea Sfântă: «Zis-a Moise către popor: „Cutezaţi, că Dumnezeu a venit la voi, să vă pună la încercare pentru ca frica Lui să fie în voi, ca să nu greşiţi”»[2]. Şi această frică de Elohim trebuia să se menţină până când Legea devenea „conştiinţă de grup”: un fapt fiinţial pentru conştiinţa fiecărui fiu al lui Israel. Yahve – prin prezenţa Sa – conştientiza pe urmaşii patriarhului Avraam de faptul că sunt un popor ales, care trebuie să îndeplinească misiunea dată de Domnul Savaot: ducerea spre mântuire a pământului năpădit de pălămida neascultării. Dintre fiii poporului biblic trebuia să se nască Mesia (cf. Isaia 7, 14), Mântuitorul neamurilor: «Îl văd, dar acum încă nu este; îl privesc, dar nu de aproape; o stea răsare din Iacov; un toiag se ridică din Israel şi va lovi pe căpeteniile Moabului şi pe toţi fiii lui Set îi va zdrobi»[3].

Poporul evreu – în timp – a cerut Domnului Savaot un rege. Un intermediar între Cer şi pământ. A fost o gre-

[1] Ieşirea 19, 5-6.
[2] Ieşirea 20, 20.
[3] Numerii 24, 17.

şeală pe care poporul biblic şi-a asumat-o cu stoicism şi „strigare" către Domnul Dumnezeu.

«Şi a spus Samuel toate cuvintele Domnului poporului care îi cerea rege.

Şi a zis: „iată care vor fi drepturile regelui care va domni peste voi: pe fiii voştri îi va lua şi-i va pune la carele sale şi va face din ei călăreţii săi şi vor fugi pe lângă carele lui.

Va pune din ei căpetenii peste cincizeci; să lucreze ţarinile sale, să-i secere pâinea sa, să-i facă arme de război şi unelte la carele lui"»[1].

De atunci au început inegalităţile în interiorul (societăţii) poporului ales. Dacă în faţa lui Yahve toţi fiii lui Israel rămâneau (pe veci) „împărăţie preoţească şi neam sfânt", pe plan lumesc, în interiorul societăţii iudaice, poziţia ocupată de rege determina ierarhizarea după criterii efemere. Numai cuvântul lui Yahve din Legea primită de Moise pe Muntele Horeb amintea (şi aminteşte şi astăzi) fiilor lui Israel că numai împreună sunt popor ales.

Regalitatea – prin Saul, David şi Solomon – a fost o binecuvântare pentru poporul evreu. Relaţia (fiinţială) poporului – ca mireasă – cu Yahve, în calitate de Mire (cf. Cântarea Cântărilor), a luminat calea poporului evreu. A asculta de cuvântul Domnului Savaot, reprezenta pentru fiecare fiu al lui Israel mireasma bine mirositoare a jertfei de seară, într-un Canaan binecuvântat; Israelul de astăzi.

Hotărârea lui Yahve, prin care se cerea poporului Său: „închinare" numai la Templul lui Solomon, menţinea unitatea de credinţă şi neam a întregului Israel. Rămâne exemplară (în acest sens) rugăciunea regelui Solomon:

[1] I Regi 8, 10-12,

«Doamne Dumnezeul lui Israel! Nu este Dumnezeu asemenea Ţie, nici în cer sus, nici pe pământ jos: Tu păzeşti legământul şi ai milă de robii Tăi care umblă cu toată inima lor înaintea Ta;

Să-Ţi fie ochii Tăi deschişi ziua şi noaptea la templul acesta, la acest loc, pentru care Tu ai zis: Numele Meu va fi acolo; să ascultaţi strigarea şi rugăciunea cu care robul Tău se va ruga în locul acesta»[1]

După dărâmarea Templului Domnului Savaot (622 î.Hr. şi 70 d.Hr.), fiecare fiu al lui Israel a devenit (el însuşi) locaşi al lui Yahve. „Împărăţie preoţească şi neam sfânt", fiii lui Abraham duceau cu ei – în diasporă – prezenţa Dumnezeului adevărat: „Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov (…)"[2].

Însuşi Iisus – ca Fiu (după Trup) al lui Israel – în confruntările avute cu fariseii şi cărturarii, şi-a comparat Trupul Său cu Templul Domnului Savaot din Ierusalim:

«Au răspuns deci iudeii şi I-au zis: Ce semn ne arăţi că faci acestea?

Iisus a răspuns şi le-a zis: Dărâmaţi templul acesta şi în trei zile îl voi ridica.

Şi au zis deci iudeii: În patruzeci şi şase de ani s-a zidit templul acesta! Şi Tu îl vei ridica în trei zile?

Iar el vorbea despre templul trupului Său"[3].

După anul 70 d.Hr., fiecare fiu al lui Israel purta în trupul său, Templul lui Yahve din Ierusalim. Fiii lui Israel ajunseseră la „conştiinţa de sine". Frica de Dumnezeu se

[1] III Regi 8, 23, 29.
[2] Vezi Marcu cap. 2.
[3] Ioan 2, 18-21.

transformase în dreptate şi credinţă poleită de iubire: «Iubita-i dreptatea şi ai urât fărădelegea (…)»[1]

La poporul evreu, frica de Dumnezeu a dus la încolţirea iubirii pentru aproapele (cf. Leviticul 19, 18). La neamurile pământului, teroarea impusă de un despot (fie şi în mileniul trei) a dus (şi va duce) tot timpul la anularea „conştiinţei" de neam. A dus la crimă, minciună şi la alungarea prezenţei Domnului Dumnezeu din sufletul şi trupul indivizilor acelei societăţi blestemată.

Teocraţia – ca prezenţă (Călăuză) a Domnului Dumnezeu – rămâne perenă şi pentru societăţile mileniului trei. Societăţi prăfuite de o (aşa-zisă) democraţie haotică, lipsită de ideal şi mereu în contradicţie cu Stăpânul cerului şi al pământului: Creatorul-Elohim.

[1] Psalm 44, 9.

# V.
# RUGĂCIUNEA POPORULUI BIBLIC

***Rugăciunea poporului biblic este o metaforă a luminii, a apropierii de adevăr, de frumos; de Chipul tainic al Domnului Savaot. Duhul rugăciunii nu se vedea pe pleoapele proorociţei Ana, dar se înţelegea dialogul purtat cu heruvimii şi serafimii care zburau plini de foc sacru deasupra chivotului legii. Sufletul poporului se apropie în taină de Creator, cu timiditatea lutului dăltuit de Marele Sfânt, într-o eternă şi nevăzută lumină cerească.***

Uleiul încins al candelei aprinse îneca nedreptatea din ochii marelui profet Moise. În noaptea rătăcitoare a poporului biblic prin deşertul Sinai, binecuvântarea luminii a adus umezeala tropicală peste fiii lui Israel. Iconoclaştii nu aveau ce căuta printre sfinţii ghidaţi de stâlpul de foc!... Sufletul poporului se deschidea ca o floare, zburând liber printre crengile de lumină cerească, aşezându-se în taină pe cupola din Sfânta Sfintelor.

Proorocul Primului Testament se dovedeşte a fi o voce plină de har, expresie a unei credinţe fiinţiale, în măsură să-şi asume perspectiva eshatologică a lumii, şi de viaţă perenă a poporului evreu, într-un continuu dialog cu Yahve. În vocea profeţilor Cărţii, violenţa se pierde în chemarea Domnului Savaot. Drumul în căutarea perfecţiunii divine trece prin sufletul curat, cunoscător (prin descoperire cerească) a ceea ce este frumos, adevăr şi dreptate pentru poporul ales. Pentru drepţii Vechiului Testament trăirea întru ascultare faţă de Lege şi (implicit) faţă de

Adonai este o consecinţă a identificării fiecărui fiu al lui Israel cu binecuvântarea primită de patriarhul Avraam: „De aceea te voi binecuvânta cu binecuvântarea Mea şi voi înmulţi foarte neamul tău, ca să fie ca stelele cerului şi ca nisipul de pe ţărmul mării şi va stăpâni neamul tău cetăţile duşmanilor săi”[1].

Trăindu-şi atemporalitatea prin credinţă, poporul răsărit din coapsa patriarhului Avraam va deschide – prin glasul lui Elohim – poarta paradisiacă pentru toate neamurile pământului: „Şi se vor binecuvânta prin neamul tău toate popoarele pământului, pentru că ai ascultat glasul Meu”[2].

Binecuvântarea Domnului Savaot devenea pentru patriarhul Avraam un strop de viaţă pe fruntea-i caldă, plină de lumină şi credinţă. Patriarhul vedea nemărginirea, lumina îngerilor, calea adevărului etern; asemenea unui covor întins printre măslinii tremurători ai Canaanului. Nu de puţine ori – în istoria poporului biblic – s-a retras lumina. A rămas Cartea cu mesajul ei triumfător, etern, în care fiii lui Israel se regăseau în visul patriarhului Iacov, în şoapta eternă a singurătăţii; dar câtă viaţă!...

Viaţa poporului evreu se compară cu un vis real, trăit într-o lumină a divinului, fermecat de dulcea-amară plăcere de a trăi în pământul promis de Yahve. În încercarea de a stăpâni clipa (timpul), poporul se metamorfozează într-un demiurg căzut din graţia cerească. Dar se salva prin aducerea-aminte, prin rugăciune înălţătoare: „…Apoi am îngenuncheat a doua oară înaintea Domnului, ca şi întâia oară, patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, fără să mănânc

[1] Facerea 22, 17.
[2] Facerea 22, 18.

pâine şi fără să beau apă, m-am rugat pentru păcatele voastre cu care aţi greşit voi, făcând rău înaintea ochilor Domnului Dumnezeului vostru şi mâniindu-L”[1].

Clocotind peste veacuri, mustul rugăciunii profetului Moise a înviorat glasul sfârtecat de lacrimi şi sânge al Fiului Omului pe Muntele Carantanei. Crucificat de noaptea fierbinte a ispitelor lui Azazel, Iisus – ca Fiu al lui Israel – îşi punea piciorul în Ierusalimul Ceresc,într-un decor al iubirii divine, în care aripile îngerilor – din foc şi diamant – se apropiau de noaptea sfântă a Cinei celei de Taină.

„Atunci Iisus i-a zis: Piei, satano, căci scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini şi Lui singur să-I slujeşti”[2].

Rugătorul nu caută în zadar lumina divină, cuvântul lui este iluminat de trăirea profetică a drepţilor Primului Testament. Cine citeşte (treaz cu duhul) din cartea Iov observă pânza de lumină a Sfântului Duh care împresoară mistic inima curată, locuită de pace, a dreptului Iov. Captiv al vremurilor sale, sărmanul Iov transformă rugăciunea în nestemat paradiziac, aşezând-o pe aripa blândă a îngerului vestitor. O geană grea de resemnare acoperă chipul încercat al dreptului…, dar nu pentru mult timp!… Este trezit la viaţă de cuvântul tainic al rugăciunii către Yahve.

„Şi Iov a răspuns Domnului zicând: Ştiu că poţi să faci orice şi că nu este nici un gând care să nu ajungă pentru Tine faptă.

Cine cutează, ai zis Tu, să bârfească planurile Mele, din lipsă de înţelepciune? Cu adevărat, am vorbit fără să

[1] Deuteronom 9, 18.
[2] Matei 4, 10.

înţeleg despre lucruri prea minunate pentru mine şi nu ştiam (…).

Din spusele unora şi altora auzisem despre Tine, dar acum ochiul meu Te-a văzut”[1].

Iluminat, drept, înţelept; aşa ne apare dreptul Iov după ce s-a bucurat de binecuvântarea Tatălui Ceresc. În lumina harică a rugăciunii, Iov – cu glasul înecat de lacrimi de rouă – accepta (cu teamă) dragostea cerească, lăsând iubirea să-i inunde chipul plin de bube. Nădejdea spăla lacrimile sărate ale suferinţei. Somnul pleoapelor înăbuşea durerea unui popor. Ochii fecioarei din Rama alergau după fluturii căinţei, lăsând florile să se culce la atingerea Chipului Tău de Părinte.

Poetul cânta şi el ochii fecioarei din Rama, asemănându-i cu un smarald căzut pe nisipul inundat de soare. Chipul ei a fermecat popoarele lumii până în ziua în care poetul (însuşi) s-a îndrăgostit de fecioară. În aceea zi, el a declarat că fecioara din Rama îi aparţine asemenea stelelor care se scaldă în ochii de apă sărată ai Mării Tiberiadei. Tainicele lui cuvinte atingeau inima fecioarei, prefăcând-o în înger binecuvântat de soare.

„Şi a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut bărbat şi femeie.”

Fecioara din Rama îşi pleca genunchii pentru a săruta pământul din care a fost plămădit poetul. După care fecioara din Rama ruga ţărâna să o aştepte până ce farmecul iubirii lor se va transfigura în pace sfântă pentru Israel. Aşa trebuia să apară poezia pe pământ!... Poezia, muzica cuvântului.

[1] Iov 42, 2-3, 5.

*

* *

În rugăciune, trăitorul exclamă: – Vreau să fiu cu Tine, Elohim! Când se ajunge la starea mistică a împreună-lucrării (sinergism), frumosul etern trăit în doi declanşează fapta poleită de iubire. Misticul percepe simfonia rugăciunii fără să uite durerea lacrimilor căzute de pe muntele căinţei, pe muntele credinţei. Cât Te doresc, Doamne al lui Israel! Se lamenta proorocul – rege David:

„În ce chip doreşte cerbul izvoarele apelor, aşa Te doreşte sufletul meu pe Tine, Dumnezeule.

Însetat-a sufletul meu de Dumnezeul cel viu; când voi veni şi mă voi arăta feţei lui Dumnezeu?

Făcutu-mi-s-au lacrimile mele pâine ziua şi noaptea, când mi se zicea mie în toate zilele: Unde este Dumnezeul tău?”[1].

Când rugătorul (misticul) se pierdea în cerurile confuze ale ispitei, – acolo unde îngerul căzut îşi plângea slava deşartă –, ochiul îndrăgostit de lumina şi frumuseţea Cerului încerca să recunoască binecuvântarea Domnului Dumnezeu. Apa amară a rugăciunii neîmplinite (neauzite) se îndulcea la auzul cântecului inimii sfâşiată de neascultare. Trăitorul contempla cerul însângerat, lăsând ecoul glasului său să strige pe Domnul Puterilor. Visul iubirii divine încolţea într-un suflet îndrăgostit de lumină. Atunci apărea imaginea adevărului îmbrăcat în metaforă, trăită cu intermitenţă. Puterea rugăciunii transporta trăitorul dincolo de barierele impuse de legile fizicii. Trăirea mistică (di-

[1] Psalmul 41, 1-3.

vino-umană) apropia pe rugător de Dumnezeu, apropia pământul de cer.

„Iar Iacov ieşind din Beer-Seba, s-a dus în Haran.

Şi a visat că era o scară, sprijinită pe pământ, iar cu vârful atingea cerul; iar îngerii lui Dumnezeu se suiau şi se pogorau pe ea.

Apoi S-a arătat Domnul în capul scării şi i-a zis: Eu sunt Domnul, Dumnezeul lui Avraam, tatăl tău, şi Dumnezeul lui Isaac. Nu te teme! Pământul pe care dormi ţi-l voi da ţie şi urmaşilor tăi”[1].

Când poporul biblic – pom al vieţii promise – pierdea o ramură de aur pe care erau încrustate Tablele Legii, se ridica un profet din mijlocul fiilor lui Israel pentru a lipi sufletul lui de Yahve. Dominat de eternitate, alesul Domnului îngenunchea pe jertfelnicul ridicat de patriarhul Avraam pe muntele Dumnezeului Savaot. Şi se ruga, ducând o viaţă transfigurată, dominată de cuvântul lui Yahve. Profetul îşi întorcea ochii de la lumea exterioară şi încerca să rămână liber (el şi poporul său), într-un pământ binecuvântat: Canaanul promis de Domnul patriarhului Avraam. Profetul nu ieşea din sine (extaz) pentru a se confrunta cu faptele conaţionalilor săi. El recurgea (la porunca lui Elohim) la un ritual dominat de cuvântul sfânt şi blestem diluat prin credinţă.

Paşii poporului evreu erau îndreptaţi într-o direcţie inexplicabilă pentru neamuri: Templul din Ierusalim. Decizia fiind luată (de multe ori) de profetul ales de Yahve. Icoana imaculată a poporului, răvăşită de neascultare, îşi regăsea unitatea în credinţa monoteistă, în drumul spre libertatea oferită de Tatăl-Elohim. Astfel se vindeca popo-

[1] Facerea 28, 10, 12-13.

rul biblic de dorul după idoli: îndoindu-se crezând şi iubind pe Yahve; iubirea dintre Mine şi mireasă: dintre Domnul Dumnezeu şi poporul Său, poporul evreu.

Condiţia de popor ales a obligat pe poporul evreu să vibreze odată cu sufletul profeţilor, cu puterea cuvântului lui Yahve; mărturisit de aleşii Săi: „Aşa zice Domnul: Iată, voi ridica împotriva Babilonului şi a locuitorilor ţării Caldeii un duh nimicitor. (…) Căci Iuda şi Israel n-au rămas văduvi de Dumnezeul lor, de Domnul Savaot, şi ţara Caldeilor e plină de păcate înaintea Sfântului lui Israel”[1]

*

* *

La început de mileniu trei, glasul clopotului reaminteşte neamurilor de puterea rugăciunii. Părinţii Bisericii[2], încercând să ne explice ce este gândul (gândirea), au scris (despre gând) că este o prelungire a sufletului. Iar sufletul, suflarea de viaţă:

„Atunci, luând Domnul Dumnezeu ţărână din pământ, a făcut pe om şi a suflat în faţa lui suflare de viaţă şi s-a făcut omul fiinţă vie”[3].

Sufletul se întoarce la El (la Dumnezeu, de unde este dat (Iov 27, 8; Luc. 12, 20).

Până la întoarcerea la Domnul, gândul – prelungirea sufletului – are posibilitatea să străbată universul cunoaş-

[1] Ieremia 51, 1, 5.

[2] Vezi: Din Învăţătura Sfinţilor Părinţi. *Antologie de Texte Patristice pe Teme de Dogmatică şi Spiritualitate Ortodoxă*, Edit. Bizantină, Bucureşti, 2006.

[3] Facerea 2, 7.

terii noastre. În timpul rugăciunii „Tatăl Nostru", gândul penitentului se înalţă odată cu imaginea sfântă creată de cuvintele lăsate de Iisus fiilor lui Israel; Apostolilor suiţi în munte pentru a-I asculta îndemnul divin:

„Deci voi aşa să vă rugaţi: Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău;

Vie împărăţia Ta; facă-se voia Ta, precum în cer şi pe pământ.

Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi;

Şi ne iartă nouă greşealele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri;

Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava în veci. Amin!"[1].

La îndemnul Fiului Omului, gândul – ca prelungire a sufletului –, în timpul rostirii rugăciunii domneşti se înalţă la Tatăl nostru Cel din ceruri, realizând (pentru rugător) imaginea harică a împărăţiei Sale. Gândul dominant ne apropie fiinţa de pâinea cea de toate zilele. Rugătorul face să tacă în mintea lui celelalte gânduri, cerând să fie iertat aşa cum iartă (şi) el pe oamenii mileniului trei. Imaginile aducătoare de rău, ispita de tot felul, nu trebuie să fie vizitată de gândul nostru, ca prelungire a sufletului. Gândul, odată transformat în acţiune, în faptă cotidiană, atrage după sine dihotomia finţială: trup şi suflet. Acolo unde zăboveşte gândul nostru (dominant), acolo zăboveşte şi împreună – lucrarea (noastră) trup şi suflet. Când, în timpul rugăciunii, gândul nostru (dominant) pătrunde imaginar în groapa în care se odihnesc moşii şi strămoşii noştri, sufle-

[1] Matei 6, 9-13.

tul (o parte din el) mângâie spiritual osemintele răposaţilor. Numai îngerii mai au această posibilitate harică: de a fi aici, şi dincolo; în acelaşi timp. Nu este omul plămădit după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu?!

Tehnologia mileniului trei aplicată în actul medical poate tulbura gândul –, ca prelungire a sufletului. Impresia zilnică, potrivit căreia individul (persoană) este dezbrăcat de gândul său, apare frecvent în societatea actuală. Este de ajuns să i se administreze individului nostru un drog specific, pentru ca acesta să aibă o gândire „provocată" sau „controlată". Acelaşi lucru se petrece cu tânărul care se droghează. Imaginaţia lui bolnăvicioasă fiind determinată de anularea gândului bun, aducător de pace. Sufletul lui suferă în necunoaştere şi trădare a propriului său eu, propriului să spirit. Nu mai este stăpân pe propria-i gândire; ca o prelungire firească a sufletului răvăşit de drogul consumat.

Ce-i de făcut?! Anularea drogului respectiv nu va vindeca în totalitate cicatricele rămase în sufletul individului (persoanei) nostru. Gândul nu-şi mai găseşte prospeţimea iniţială. Sfântul Maxim Mărturisitorul spune: „Mintea curată este aceea care s-a despărţit de neştiinţă şi e luminată de lumina dumnezeiască". Cum ajungem la lumina dumnezeiască? Menţinându-ne cu timp şi fără timp (zi şi noapte) gândul nostru (dominant) – ca prelungire a sufletului – în post şi rugăciune; departe de ispitele mileniului trei. Tot ceea ce înalţă gândul nostru spre adevăr, bine şi frumos, conduce fiinţa noastră la lumina dumnezeiască. Sunetele, imaginile, lecturile noastre care poartă gândul în hăul istoriei trecute şi prezente: crime oribile, violuri, luxul efemer, furtul, minciuna etc., îndepărtează

gândul nostru bun de belşugul mângâierii dumnezeieşti. În acest sens ne învaţă Domnul Iisus Hristos: „Pentru că ce-i va folosi omului, dacă va câştiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?”[1].

Rămâne de datoria noastră, copii ai mileniului trei, să păzim poruncile (Decalogul) şi să nu ne lepădăm de Hristos. Cu lacrimi în ochi să strigăm: „Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele”[2].

Mintea noastră va simţi harul ceresc şi fapta va deveni lucrătoare prin iubire eternă.

*

* *

Omul mileniului meu a băut din apa râului poluat cu cianură şi a simţit gustul morţii. Frământat de mii de ori, pământul devenise bătrân. Apa izvorului vieţii nu mai era dulce… Devenise amară. O pasăre a fost ucisă în ziua în care a încercat să prindă un peşte. Acum sufăr şi eu… N-am simţit în viaţa mea o suferinţă ca aceasta. Gustul morţii a inundat apa râului din Eden, cândva apa vieţii. Sufăr fără a putea opri copilul mileniului meu care adună cu grijă în pumnii lui apa cu cianură.

*

* *

Firea mea a fost răpusă de iubirea unui copil. „Trupul lui ca şi crisolitul şi faţa lui ca fulgerul, iar ochii lui ca flăcările de foc,

[1] Matei 16, 26.
[2] Marcu 9, 24.

Braţele şi picioarele lui străluceau ca arama lustruită
Şi sunetul cuvintelor lui ca vuietul unei mulţimi".

Fulgerele venite din universul tainic al rugăciunii transformă nourii credinţei în picuri de culoarea luminii.

„Şi am auzit glasul cuvintelor lui (…)
Şi iată că o mână s-a atins de mine (…)"

Cad în rugăciune precum roua pe o petală de floare. Şi mă hrănesc cu a ei iubire, lăsând soarele să apară. Şi dispar în a lui lumină.

*

* *

Este noapte în camera mea sterilă… Nu simt mirosul florilor de afară. Mâinile mi se împreună şi sufletul suferă de atâta aşteptare… Lipesc buzele pe peretele care mă închide în necunoaştere, dar nu Te ating, Bucurie apropiată… „După cum nu ştii care este calea vântului, cum se întocmesc oasele în pântecele maicii, tot aşa nu cunoaşte lucrare lui Dumnezeu, care face toate".

Te privesc plin de neputinţă… Văd Chipul Tău căzut pe cruce, precum razele dimineţii. Pleoapele mi se închid sub a Ta privire.

„Inima celui înţelept este la dreapta lui,
Iar inima celui nebun la stânga."

Este noapte în sufletul meu… Ştiu! În măreţia cerurilor Tale, eu nu pot trăi. Dar fie numai pentru o clipă: Vreau să Te ating cu privirea!...

„Am mai luat seama la încă un rău de sub soare,
Ca o greşeală care porneşte de la stăpânitor…".

Lovit de furia nebună de îndrăgostit după Hristos, peretele din sticlă (al păcatului neascultării) a căzut în bu-

căţi… Cu privirea tristă, cu Cerul în piept, omul mileniului trei se prăbuşi aproape de Stâncă…

*

*  *

Solomon şi Sulamita mileniului meu îşi cântă giuvaierul de ceară: Te port în deget şi sângele te spală cu fiecare bătaie a inimii pierdute. Inel, verghetă, giuvaier de ceară, tu ai unit în taină dorinţa nevăzută a poporului ales. „Vreme este să arunci pietre şi vreme să le strângi; vreme este să fugi de îmbrăţişare”. Ca apa din fântână zvâcneşte dragostea credinţei în mine, fiu al mileniului trei. Ori de câte ori privesc spre turlă (biserică), căldura dragostei ne vine; noi, fiii poporului evreu. „Vreme este să agoniseşti şi vreme să prăpădeşti. Vreme este să păstrezi şi vreme să arunci”. Te voi păstra ca pe o relicvă din care curge mir divin. Harul de Sus să ne cuprindă, la Tine să mă închin. „Vreme este să rupi şi vreme este să coşi. Vreme este să grăieşti. Vreme este să iubeşti şi vreme să urăşti”.

De te voi arunca vreodată – giuvaier de ceară –, să ştii că nu este vina mea. În gropi adânci de ciocolată gustavoi din dragostea Ta de Părinte-Elohim.

*

*  *

Pentru a menţine focul sacru al credinţei în Yahve, poporul evreu (de-a lungul istoriei sale multimilenară) a trebuit să privească mereu chipul blândului păstor Abel. Condiţie ontologică, în care raţiunea se lăsa luminată de cuvântul Creatorului. Urmele degetului divin lăsate de Elohim pe cele două table ale Legii înstrăinau pe Cain de poporul ales. Atotputernicul a primit jertfa lui Abel, dar a

lăsat pământul să fie dominat de Cain. Focul sfânt întreţinut de poporul evreu la Cortul Sfânt şi (din timpul regelui Solomon) la Templul din Ierusalim trezea pe Fiii lui Israel din visul himeric al idolatriei. Dragostea pentru Yahve apropia copiii patriarhului Avraam de colţul de Rai din care a fost alungat (cândva) Adam. Acest colţ de Rai era Ţara lui Israel, Canaanul.

În apărarea poporului, glasul profetului Moise se aude şi astăzi… Simbol al răbdării (40 de ani în pustie), seminţia aleasă a lui Israel chema – prin profet – în ajutor pe Iahve. Toiagul lui Aaron înmugurea, se transforma în torţă de binecuvântare. Coborâşurile pe povârnişuri împingeau pe israeliţi dincolo de Marea Roşie. Numai toiagul lui Moise despica apele precum o pâine binecuvântată de Yahve. Viaţa poporului evreu – în pustiul Sinai – declanşa vântul puternic al credinţei în Adonai. Canaanul trebuia cercetat de iscoadele trimise de Iosua: „Atunci Iosua, fiul lui Navi, a trimis în taină din Sitim doi tineri să iscodească ţara şi a zis: Duceţi-vă şi cercetaţi ţara şi mai ales Ierihonul! Şi s-au dus cei doi tineri şi, ajungând la Ierihon, au intrat în casa unei desfrânate, al cărui nume era Rahab, şi au rămas să se odihnească acolo”[1].

Iată ce ne spune Sfânta Evanghelie după Matei despre canaanita Rahab: „Solomon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe Iobed, din Rut; Iobed a născut pe Iesei; Iesei a născut pe David regele (…)”[2].

Din spiţa căruia (a regelui David) se năştea Fecioara Maria, Mama după trup a Fiului lui Israel, Iisus Hristos[3].

[1] Iosua 2, 1.
[2] Matei 1, 5-6.
[3] Vezi Matei cap. 1; Luca cap. 3.

Astăzi, la început de mileniu trei, când atingem cu privirea textul biblic al Primului Testament, petalele florii de crin încă mai rezistă sub arşiţa necredinţei neamurilor. Şi fără să vrem, strigăm cu timiditate: Popor biblic, te iubim!... Această iubire vine de la Hristos, ca Fiu al lui Israel şi ca Mântuitor al neamurilor[1].

Cei trei crai de la răsărit aşteptau îngânduraţi, vegheau taina stelelor căzătoare, într-o lume umbrită de idolatrie. Minunile pricinuite de naşterea Pruncului Iisus în ieslea din Betleemul Iudeei aduceau lumina harică peste întregul Israel. Credinţa era farul care a dirijat pe cei trei crai de la răsărit să vadă izvorul nesecat de lumină – Soarele Dreptăţii – în Canaanul patriarhului Avraam. De atunci lumea întreagă încerca să răspundă mistic provocării Tatălui-Elohim.

*

* *

Picuri de viaţă curg din ochii înlăcrimaţi ai drepţilor Primului Testament. Într-o lume antică posedată de idoli, peripeţiile poporului evreu devin document sfânt pentru creştinul şi ne-creştinul mileniului trei. Din când în când, sufletul poporului era transfigurat de prezenţa lui Yahve în Sfânta Sfintelor din Ierusalim. La ce bun toate acestea astăzi? Să fi uitat omul de Dumnezeu? Sau poate, pentru câţiva ani, pământul a fost dat Satanei, războiului dintre fraţi?! Ne conducem după o Biblie care nu cuprinde cele zece porunci, după o Biblie scrisă de oameni posedaţi de vicii, în care iubirea lui Iisus este sugrumată de ură şi lăcomie. Pruncii se hrănesc cu lapte artificial… Numai

[1] Vezi Ioan 1, 49.

roata vieţii noastre se învârteşte în sensul dat de puterea cuvântului celor aleşi de Dumnezeu. Blând, cu ochii în rugăciune, Fiul lui Israel se roagă şi astăzi în sinagoga din Nazaret pentru întreaga lume. De pe muntele Horeb, profetul Moise, el singur, de la un capăt la celălalt al muntelui, priveşte adevărata realitate a războiului blestemat de Dumnezeu. Numai sufletele proorocilor înconjoară Cetatea Sfântă a Ierusalimului pentru a asculta imnele cântate la harpă de heruvimi şi serafimi în curtea celui de al Treilea Templu.

*

* *

Se făcea că era în dimineaţa împăcării: Domnul Savaot vizita poporul Său, poporul evreu. Răsărise (din nou) soarele peste Israel. Era pace. Eram condus de arhanghelul Mihael sub un salcâm în floare. Acolo mi-am privit straiele albe şi am băut o Coca-Cola. Înălţimile Sinonului erau călcate de picioarele gingaşe ale fecioarelor din Rama. Şi nu plângeau!… Chipul lor fraged, în culori imaculate, aşteptau pe Mesia.

«Cunoscut este în Iudeea Dumnezeu; în Israel mare este numele Lui.

Că s-a făcut în Ierusalim locul Lui şi locaşul Lui în Sion.

Acolo a zdrobit tăria arcurilor, arma şi sabia şi războiul.»[1]

*

* *

[1] Psalmul 75, 1-3.

Poetul mileniului trei vedea pe Elohim (în taină) întru slavă şi lumină:

Eu, smeritul întru cele ale firii, văd pe Elohim în Ceruri şi pe pământ întru slavă şi lumină. Costumul Lui arde ca soarele în foc. Faţa lui e poleită de iubire divină, lăsând ochii ca smaraldul, să privească doi drepţi: profetul Isaia şi sfântul Ioan Evanghelistul.

Un nor luminos ca aurul ţine loc de mochetă pentru picioarele celor doi sfinţi. Aud vocea lui Elohim ca o adiere divină: – Te ascult, Isaia! Ţi-am ascultat ruga şi acum trei mii de ani. Vorbeşte!

Văd pe Isaia cum răspunde lui Elohim.

– Picioarele îmi sunt grele şi timpul este fără de timp în faţa ta, Yahve. Ai hrănit fiii poporului meu şi i-ai crescut cu mană cerească. Întunericul cel rău i-a răzvrătit împotriva Ta, dar acum Ţi-ai întors faţa spre ei. Ai grăit către mine şi am spus lui Iuda şi Ierusalimului taina Ta cea cerească. Atunci nu m-au ascultat, deşi proorocia mea avea să se împlinească.

Văd cu se ridică Ioan.

– Ceresc Tată Elohim, Alfa şi Omega, Atotţiitorule: Şi eu am fost părtaş la suferinţa poporului Tău… Adu-Ţi aminte! Nu mi-ai trimis îngerul Tău să-mi vorbească de Cel dintâi, de Domnul împăraţilor pământului? Nu este El Fiul Poporului Tău?

Este întrerupt de Isaia.

– Aşteaptă, fiule mai mic, poporul ales a fost iertat de Cel care ne iubeşte. Priveşte cum trăieşte Israel astăzi, la sfârşit de secol XXIII.

Se aude glasul Domnului Dumnezeu.

– Eu vin pe pământ cu nori de foc şi orice ochi Mă va vedea îşi va acoperi faţa de om stăpânit de computer.

Spune, Isaia, ce face poporul meu?

Aud vocea lui Isaia.

– Doamne Savaot, aşa cum proprietarul îşi cunoaşte avionul său, tot aşa Te cunoaşte poporul Tău şi face voia Ta. Poporul nu Te mai părăseşte, Yahve, tânguindu-se pe străzile Ierusalimului. Trupul supuşilor Tăi nu mai este plin de răni, asemeni trupului dreptului Iov. Iar inima lor se bucură de ceea ce le-ai dat Tu, Doamne, în dar. Toate le stăpânesc ei astăzi, la sfârşit de secol XXIII şi văd chipul Tău divin în tot ceea ce ei ating.

Ţara lor, Israel, nu mai este pustiită de duşmani, oraşele s-au dezvoltat armonios, chiar dacă zgârie-norii stânjenesc lumina soarelui.

Aud glasul lui Elohim.

– Bine, bine, dar unde sunt jertfele voastre de altădată?

Aud cum cere cuvântul Ioan.

– Stăpâne Sfinte, Elohim! Jertfa Fiului Omului, prin sângele Său, a fost ultima jertfă a poporului Tău. Tu ai cerut-o! Şi ne-ai făcut pe noi, poporul Tău, Israel. Eu, Ioan, fratele lor întru sânge şi împreună cu ei am fost părtaş la suferinţa şi la răbdarea şi la împărăţia Fiului Tău, Fiul poporului ales.

Este oprit de Domnul Dumnezeu.

– Călcaţi în curtea Templului meu. Anafora şi tămâia poporului meu să o simt ca pe o dulce mireasmă.

Cere Cuvântul Isaia.

– Doamne Savaot, zilele de odihnă şi adunările de duminică ale fraţilor noştri creştini nu le mai urâm şi nu le

mai socotim nelegiuire. Îi privim ca pe nişte fraţi mai mici, rupţi din coapsa lui Avraam. Când poporul Tău ridică mâinile către Tine, Tu, Elohim, nu-Ţi mai întorci ochii de la el, iar rugăciunea lui o asculţi, chiar dacă are mâna tremurândă…

Aud glasul lui Yahve.

– Spălaţi-vă, curăţiţi-vă!

Văd pe Isaia cum vorbeşte.

– Da, Doamne Savaot, ne-am spălat şi ne-am curăţit şi nu mai facem rău înaintea ochilor tăi. Ai încetat! Acum fac binele şi caută dreptatea orfanului. Văduva, fie că locuieşte în China, fie de locuieşte în America, poporul Tău o priveşte ca pe o fecioară. Nu mai ai de ce să-i chemi la judecată, păcatele lor s-au albit ca zăpada şi pacea Ta a acoperit tot pământul.

Intervine Ioan.

– Ca purpura şi ca lâna albă şi ca perla din mare sunt şi fraţii lor, creştinii. Acum, la sfârşit de secol XXIII, Te lăudăm cu aceeaşi voce clară, asemenea glasului care vorbea cu mine acum două mii de ani. Când intrăm în Biserica Ta, glasul Tău nu mai este ca vuietul de ape şi nici ochii Tăi ca para focului. Pe pământ e pace: leul se lasă mângâiat de pruncul care suge la sânul mamei sale şi şarpele ajută puii de mierlă să zboare. Tu eşti viu, Elohim, în vecii vecilor. Tu ai cheile morţii şi ale iadului. E pace pe pământ, acum, în plin mileniu trei.

Aud glasul Domnului.

–„De veţi vrea şi de mă veţi asculta, bunătăţile pământului veţi mânca”. Mi-am întors ochii Mei către poporul Meu, poporul lui Moise. Şi voi – creştinii – sunteţi fărâmă din poporul meu.

Aud vocea lui Isaia.

– Cetatea Ta, Elohim, are aeroporturi, are autostrăzi moderne, are Templu nou, are copii asemenea îngerilor din Ceruri; dreptatea locuieşte în Ierusalim.

Cazărmile militare au fost transformate în muzee de artă, iar ateii au devenit sfinţi. Argintul Tău este păstrat cu pioşenie, iar Mai-Marii Tăi îţi aduc ofrande. Toţi se închină Ţie, pentru că Ţi-ai întors mâna Ta şi ai aruncat toată zgura şi ai adunat pe fiii poporului Tău rătăciţi în lume şi ai nimicit pe cei răzvrătiţi. Fiii Tăi trăiesc în America precum trăiau părinţii lor în dumbrăvile sfinte. Cresc precum un stejar în taigaua siberiană. Rădăcinile bradului multimilenar din Carpaţi umple inima lor de adiere divină, de har înălţător, venite de la Tine, Doamne Savaot.

Aud glasul lui Elohim.

– Frumos îmi vorbeşte Isaia despre poporul meu, acum la sfârşit de secol XXIII. „Fi-va în vremurile cele de pe urmă, că muntele templului Domnului va fi întărit peste vârfurile munţilor şi se va ridica pe deasupra dealurilor. Şi toate popoarele vor curge într-acolo".

Aud un strigăt: este Ioan!

– Şi faptele poporului Tău, rupt din coapsa lui Avraam, şi osteneala lui, şi răbdarea lui, toate Te-au căutat şi nu i-ai aflat mincinoşi. Astăzi, la mijloc de mileniu trei, creştinii stăruie în răbdare prin oraşele Europei, prin oraşele Americii şi prin oraşele celorlalte continente, căutând să asculte glasul Fiului Tău; glasul Celui care este încins cu brâu de aur şi locuieşte în mijlocul celor şapte sfeşnice cereşti. Nu au părăsit dragostea Ta cea dintâi, nu au părăsit

pe Moise, nici Profeţii Tăi, nici pe Martorul cel credincios, pe Iisus Hristos, Fiul lui Israel: Fiul Tău.

Drept aceea, adu-Ţi aminte că ne-am pocăit, Elohim, că de unde am căzut ne-am ridicat. Nu ne-ai promis Tu: „Celui ce va birui îi voi da să mănânce din pomul vieţii, care este în raiul lui Dumnezeu”.

Este oprit de Yahve.

– Ascultă, Ioan, şi ia aminte: «multe popoare vor veni şi vor zice: „Veniţi să ne suim în muntele Domnului, în casa Dumnezeului lui Iacob, ca El să ne înveţe căile Sale şi să mergem pe cărările Sale”. Căci din Sion va ieşi legea şi cuvântul lui Dumnezeu din Ierusalim. El va judeca neamurile şi la popoare fără de număr va da legile Sale». Aceasta este binecuvântarea Mea pentru întâiul născut, pentru poporul ales, pentru Isaia. Dar şi pentru tine, Ioan, fratele mai mic: popor chemat, din popor ales!...

Aud vocea lui Ioan.

– Tu, Elohim, eşti „Cel dintâi şi Cel de pe urmă, Cel care a murit şi a înviat”. Tu ne-ai spus: „Fii credincios până la moarte şi îţi voi da cununa vieţii”. Să fie mileniul trei sfârşitul Bisericii Tale, Bunule?!

Este oprit de Domnul Savaot.

– Ştiu! N-ai tăgăduit credinţa Mea şi pacea prin Tine am adus pe pământ. De aceea, prin Tine, ca Fiu ales, neamurile: «preface-vor săbiile în fiare de pluguri şi lăncile lor în cosoare. Nici un neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia şi nu vor mai învăţa războiul».

– Crezi tu, Ioan, că astăzi, la sfârşit de mileniu trei, s-a împlinit cuvântul Meu?

Aud vocea lui Isaia.

– Îţi mulţumesc dumnezeule Savaot, Adonai, Yahve, Elohim; Dumnezeu cu nume multe, pentru că nu ai lepădat poporul Tău, casa lui Iacov şi copiii Tăi. Astăzi, la sfârşit de secol XXIII, umblă îmbrăcaţi cu lumina Ta. Pământul poporului tău este plin de aur şi de diamante, de centre de cercetare performante, de comori tehnologice fără de număr. Pământul poporului tău este plin de automobile şi de nave cosmice, de flori de crin şi migdale. Iubirea Ta s-a revărsat peste întregul pământ. Omul nu mai este umilit de propria-i mândrie. Tu Te-ai pogorât şi poporul Tău ai iertat. Nimeni nu mai fuge de frica Ta şi din crăpăturile stâncilor curge mir şi aloe. Nebunia omului mileniului trei a pierit; ştiinţa şi tehnologia arată strălucirea slavei Tale. De aceea nu ai mai lovit pe omul cel muritor, „în nările căruia nu este decât o suflare! Oare, ce putere are el?”

Aud glasul Domnului Dumnezeu.

– „Ştiu faptele tale şi dragostea şi credinţa şi slujirea şi răbdarea ta şi ştiu că faptele tale cele de pe urmă sunt mai multe decât cele dintâi”. De aceea „se vor binecuvânta întru tine toate neamurile pământului”, aşa cum am promis părintelui vostru Avraam.

Aud vocea lui Isaia.

– Dumnezeul Savaot, mulţumesc Ţie că şi acum, în plin mileniu trei, n-ai luat din Israel sprijinul Tău şi ajutorul, şi „orice hrană de pâine şi orice sprijin de apă”. Ai vindecat rănile poporului tău, lăsate de Hitler la Auschwitz, şi Te-ai făcut conducător peste el. Fiii Tăi au ridicat zidul plângerii şi Ţi-au făcut Templu nou de închinare, apostrofând astfel pe duşman: „pentru ce aţi zdrobit poporul Meu şi aţi sfărâmat faţa celor sărmani”.

Este oprit de Elohim.

– Dar am împotriva ta cuvântul Evangheliei…

Aud vocea plină de emoţie a lui Ioan.

– Am auzit glasul Tău, Elohim, şi am privit steaua cea de dimineaţă, cerându-Ţi să nu pui peste noi altă greutate. Fiii Tăi, rupţi din coapsa lui Avraam, caută să păzească voia Ta până la sfârşitul veacurilor; pacea între neamuri. Toiagul lui Aaron să nu sfărâme bucuria creştinilor de a trăi aproape de Tine, Elohim.

Aud glasul Domnului Dumnezeu.

– Priveghează şi întăreşte credinţa ta, „căci n-am găsit faptele tale pline înaintea Dumnezeului Meu". Dar te voi ierta şi voi aduce pacea Mea peste tine. Priveghează şi ai grijă să nu cazi ca Petru. Căci „cel ce biruieşte va fi astfel îmbrăcat în veşminte albe şi nu voi şterge deloc numele lui din cartea vieţii şi voi mărturisi numele lui înaintea părintelui Meu şi înaintea îngerilor Lui", înaintea domnului Savaot.

Aud vocea lui Isaia.

– Poporul Tău s-a rugat şi a cerut să i se ridice ocara lui. Pâinea şi veşmintele scumpe, poporul le-a înlocuit cu numele Tău cel Sfânt. De aceea în ziua de azi, la sfârşitul mileniului Ţi-ai arătat mlădiţa ta în podoabă şi în slavă şi roadă a pământului. Întru mărire şi cinste ai adus peste fiii lui Israel, peste poporul Tău, mântuirea.

Ai spălat necurăţia fiicelor Sionului şi ai adus duhul dreptăţii peste ele, pentru a purta „în tot locul slava Domnului", poporul tău Israel.

Este oprit de Domnul Dumnezeu.

– Isaia! Dacă Eu, Elohim, Ţi-am jurat acum trei mii de ani: „că aceste case multe, mari şi frumoase, vor fi pustii şi nimeni nu va mai locui în ele…" şi „poporul Meu

va fi dus în robie fără să bage de seamă"; Acum, la sfârşit de secol XXIII, rugăciunea poporului meu s-a apropiat de gura Mea şi îţi zic din nou: „Iată s-a atins de buzele tale şi vor şterge toate păcatele tale şi fărădelegile tale le va curăţa" şi le voi da pacea mea şi bucuria Celui Preaînalt, că s-a apropiat inima Mea de poporul Meu cel ales.

Aud vocea lui Ioan.

– Doamne Sfinte, Părinte Ceresc, Tată, după două mii de ani, în insula Patmos am văzut uşa de la cer cum era deschisă şi glasul Tău am auzit, „l-am auzit vorbind cu mine, şi mi-a zis: suie-te aici şi îţi voi arăta cele ce trebuie să fie după acestea". Şi m-am urcat şi am văzut tronul tău şi pe heruvimii şi serafimii Tăi, care cântau „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Dumnezeu, Atotţiitorul, Cel ce era şi Cel ce este şi Cel ce vine". Şi nu m-ai minţit, Adonai, pentru că ai fost în permanenţă cu fiul Tău rupt din coapsa lui Avraam şi a primit slava şi cinstea şi puterea. De aceea se vorbeşte de Tine, Doamne, şi pe planeta Marte. Acum, la sfârşit de secol XIII, închinându-se Ţie ca unui Domn şi Împărat al lumii cereşti.

Este întrerupt de Isaia.

– Am văzut, Doamne Savaot, Elohim, Yahve, Adonai, că n-ai mai izgonit pe poporul Tău. De secole întregi, pacea şi bucuria dăinuie în Israel. Fiii tăi conduc destinele continentelor. Astăzi, inima evreului nu mai tremură de spaimă. Vântul răutăţilor care a suflat peste poporul Tău s-a potolit. Şi ai hrănit poporul ales cu lapte şi cu miere, cum îi hrăneşti şi acum, la sfârşit de mileniu trei. Căci aşa ai zis Tu, Elohim, poporului Tău cel ales: „Lăudaţi pe Domnul, chemaţi numele Lui, daţi de ştire că înalt este numele Lui".

Isaia încearcă să vorbească cu Ioan, dar este oprit de îngerul Domnului Dumnezeu. Trâmbiţează îngerul. Domnul Dumnezeu se acoperă de lumină şi izvoarele apelor vieţii curg pe pământ. Din cer se aud glasurile îngerilor: „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este cerul şi pământul de mărirea Sa".

Profetul Isaia şi Sfântul Ioan Evanghelistul plâng de bucurie. O lacrimă din ochii lor cade pe Templul cel nou din Ierusalim. E pace pe pământ, florile râd şi mieii zburdă pe coline şi omul locuieşte pe Marte şi pe alte planete. Acum, la sfârşit de mileniu trei. Eu adorm fericit, lăsând îngerii să cânte:

– Amin! Aliluia!
– Amin! Aliluia!
– Amin! Aliluia!

*

*  *

Îmi este greu să mă rog pentru toată lumea, Doamne!... Te rog, înţelege-mă!... Paşii mă poartă pe cărări nebătute, mintea născoceşte vise neîmplinite, inima se tulbură la auzul vecinilor de bloc: De ce, Elohim? De ce?

Încerc să pronunţ numele celui care îmi vrea răul. Trupul se zbuciumă, carnea de pe mine devine şarpe, ochii privesc scrâşnetul adânc al caninilor… Este o revoltă întreagă fiinţa mea de om al mileniului trei. De ce, Elohim? De ce?

De ce nu mă pot învinge pe mine însumi? Să-mi las frământarea păcatului în mâinile lui Iisus. Din inima mea să „curgă râuri de apă vie", din care să se adape întreaga omenire.

De mă vei ajuta, voi putea să Te urmez, vei înţelege că sunt cu Tine… În marea Ta iubire, „pietrele devin pâine", întunericul devine lumină, ura devine dragoste; eu devin jucărie pentru îngeri. Astăzi s-a jucat cu mine îngerul cel bun… Întunericul din inima mea m-a oprit să-l cunosc… Prinzându-mă de mână, mi-a arătat icoana Chipului Tău. Da!... Erai Tu. Mantia-Ţi albă acoperea faţa pătată a secolului meu. Inundat de iubirea care izvora din icoană, ochii mi s-au deschis, voalul negru al păcatului s-a topit de atâta lumină divină. Îngerul – la chip – era fiul meu binecuvântat de Tine. Uimit, i-am sărutat mâna şi am spus să mă ierte. Eu eram cel care, alături de mama lui, îi dăruisem neascultarea edenică. Copilul m-a înţeles, a mângâiat chipul Tău şi deodată totul a devenit lumină. Atunci am înţeles că nu pot vedea lumina din ochii aproapelui; ochii mei nu trăiau în lumină… De ce, Elohim? De ce?!

*

* *

Arbore secular este vârsta tronului Tău. Mă închin Ţie, Doamne. Te simt, Te înţeleg în privire… Mi Te închipui în cer, aşezat pe tronul de aur al eternităţii, împodobit cu stele lucitoare; foc care arde şi nu mistuie. Străluceşti ca un soare în inima mea plămădită din ţărână.

„Minunată este ştiinţa Ta, mai presus de mine;
Este înaltă şi n-o pot ajunge."

Mă nevoiesc să ajung la Tine. Fă, Doamne, voia Ta cu mine. Străluceşte în lăuntrul sufletului meu, sfinţeşte carnea de pe mine, împărtăşeşte-mă cu Trupul, cu Sângele Tău. Atunci floarea de mac îşi va scutura petalele aşteptând învierea Ta. „Dumnezei sunteţi şi fii ai Celui Preaînalt toţi".

Uimitor lucru este clipa trăită aproape de Tine… Îmi vine să strig de bucurie privindu-mi chipul neschimbat, într-o lume care încearcă să fugă de Tine… Dar…, Te-ai făcut Om şi omul trebuie să vină la Tine!...

*

* *

Adâncul cel necuprins al sufletului meu… Haosul pierzaniei m-a târât acolo de unde anevoie mă voi ridica. Pământul celor drepţi a crăpat sub picioarele mele obosite… Focul cumplit al mileniului trei mistuie firava mea privire rătăcită în necunoaştere. Îmi doresc să fiu aproape de Tine, Adonai!... Lacrimile, tânguirile mele să nu fie în nesimţire, întru uitare de adevăr. Blândeţea chipului meu să simtă verdeaţa grădinii sădită de Tine. „Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul". Tu eşti verdeaţa raiului, Creatorule!...

Îndelung-răbdător cu florile neveştejite de moarte, preadulce desfătare a tot ce-i pământesc, voal de-ntunecare pentru tot ce-i omenesc, nădejde, uşurare, pentru chipul meu ceresc.

„Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine".

Întoarce-Ţi privirea Ta spre locul durerii, unde mă aflu lipsit de cele bune. Înţelege-mă! Tu, Cel care străluceşti ca aurul prins de flăcări, cu totul nesfârşit, plin de îndurare. Fă o minune, totul va apărea curat, desăvârşit, cu neputinţă de a se stinge în durere. Atunci mă voi furişa ca un gând în interiorul universului, mă voi rostogoli cu cutremur mare, învăluit în lumina sepulclară a mileniului trei. Voi cădea în faţa Ta mărturisindu-Ţi: Iahve, Te iubesc.

Hainele îmbrăcate la ieşirea din casă sunt ca hainele monahilor: negre, pătate cu ulei. Le-am îmbrăcat gândindu-mă la tine, la crucea Ta din lemn de tei. Ce uşoară îmi pare astăzi ocara crucii Tale!... „Cine are urechi de auzit, să audă!”

Iubesc desfătările mileniului trei: slava, bogăţia, dar (în acelaşi timp) vreau să fiu cu Tine, să stai pe bancă lângă mine. Tu „eşti jertfa de ispăşire pentru păcatele noastre, dar nu numai pentru ale noastre, ci şi pentru ale lumii întregi”.

Grăbeşte-Te, Doamne, fii bun şi vino la mine, aşază-Te pe bancă ca un prieten vechi, dă-mi să beau din potire lacrima îndulcită cu seva lemnului de tei.

# EPILOG

De pe înaltele palate privesc strălucirea Ta. Preadulcele Tău chip mângâie sufletul meu ascuns în palmele secolelor adormite. Alerg la Tine întru desfătările raiului prins de lanţurile tehnologiei moderne. Slobozeşte, îndură-Te de mine, precum Te-ai îndurat de Manase. Ispita m-a arătat străin de Tine, Doamne!... Pocăinţa mileniului meu este o simplă mirare!... Nimeni nu mai plânge agonisirea morţii… Groapa cea preaadâncă a păcatului a acoperit conştiinţa; nimeni nu vrea să audă de Tine!...

Te rog, Adonai, primeşte-mă asemenea îngerului bun: curat, plin de căinţă. Ieri am căzut în noroiul lăsat lângă bloc, cămaşa purta marca mileniului trei… Astăzi este întinată de noroi. Ridică-mă, Doamne, ascultă-mă, mă cheamă!... Prietenul meu preadulce. Nu mă da uitării în hoteluri de lux, luminează ochii sufletului meu cu lumina din stelele care merg să se culce, care vin la Tine, Soare blând, plin de-ndurare.

„Luminează-mă cu strălucirea Ta,
Că nu ştiu alt Dumnezeu afară de Tine."

Secolul meu a înlocuit sapa cu avionul, statuia lui Pericle a fost transportată pe Marte. Omul, săracul de el, a rămas acelaşi… Sufletul lui poartă povara secolelor trecute. Adâncul răutăţilor se joacă cu copiii în eprubete: Ce-i de făcut, Creatorule-Elohim?!

Nu ştiu alt aliat afară de Tine. Te rog, păzeşte-mă de tulburările mileniului meu, de potopul patimilor care izvorăsc din ingineria genetică. Fă-mă vrednic să Te slujesc,

Creatorule, să primesc dulceaţa harului Tău, să devin izvor de iubire.

Tu, Doamne, făcătorul îngerilor, deschide-mi inima către Fiul Tău. Deschide-mi mintea să pot învăţa pe contemporanii mei cuvântul Tău. Să le deschid auzul, limba spre lauda numelui Tău. Mirarea îngerilor să fie tăria împăraţilor lumii.

Numai atunci omul secolului meu va deveni îndelung-răbdător şi viaţa dăruită de Tine nu se va pierde pe pământ.

Te rog, Doamne, îmbracă-mă cu căldura Duhului Tău. Nu mă trece cu vederea, pe mine cel asemenea lor, „Ziditorul celor de Sus, Răscumpărătorul celor de jos."

Bunule-Elohim ai milă de omul mileniului în care trăiesc. Satură-l. E flămând!... El caută pâinea vieţii de veci.

# Cuprins

**PROLOG**..... 5

I. PĂMÂNT ŞI CENUŞĂ ..... 9

II. CREDINŢA LUI ABRAHAM ..... 15

III. FIII LUI ISRAEL PE MUNTELE DOMNULUI..... 45

IV. YAHVE ERA STĂPÂNUL ..... 57

V. RUGĂCIUNEA POPORULUI BIBLIC ..... 65

**EPILOG** ..... 95

## DE ACELAŞI AUTOR*:

• ÎNCHINARE poezii, 1993;
• SCHIMBAREA LA FAŢĂ poezii, 1994;
• EUROPA, ŢARA MEA poezii, 1998;
• TEATRU, 1999;
• SCRISOARE DE LA ÎNGER poeme hristice, 2000;
• MĂRTURISIREA bildungsroman, 2001;
• URCUŞURI APOFATICE ALE MINŢII, 2001;
• LACRIMI AMARE metatron, 2002;
• ORTODOXIA, AMFORA PATRIARHULUI IACOV, 2003;
• BALADA MEŞTERULUI MANOLE INTERPRETATĂ AUTENTIC, 2003;
• CÂNTAREA CÂNTĂRILOR, 2004;
• NUNTA DIN CANA, 2004;
• TEATRU, 2004;
• POMUL VIEŢII, 2005;
• BIBLIOGRAFIE VETERO-TESTAMENTARĂ..., 2005;
• INOCENŢA nuvele, 2005;
• EVREII AU PRIMIT PE HRISTOS, 2006;
• TEATRU, 2006;
• MUNTELE CREDINŢEI, 2006;
• IOSIF ÎN OCCIDENT / JOSEPH IN THE OCCIDENT, 2006.
• ÎMPĂRĂŢIA CERURILOR, 2007.
• TU, POEZIE… / YOU, POETRY…, 2007.

* *Membru – Uniunea Scriitorilor din România.*